

1. האגודה לזכויות האזרח בישראל
2. עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
3. רופאים לזכויות אדם – ישראל
4. פרטיות ישראל

ע"י ב"כ עוה"ד גיל גן-מור ו/או דן יקיר
טלפון: 03-5608185; פקס: 03-5608165

העותרות

נ ג ד

1. הממשלה
 2. משרד הבריאות
 3. שירות הביטחון הכללי
- על ידי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 073-3925345; פקס: 02-6467011

המשיבים

**תגובה מקדמית לעתירה
ולבקשה לצו ביניים ולדיון דחוף**

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד (כב' השופט שטיין) מיום 29.11.21, מתכבדים המשיבים להגיש תגובתם כדלקמן:

1. עניינה של העתירה בבקשת העותרות מבית המשפט הנכבד לקבוע, כי תקנות שעת חירום (הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות זן אומיקרון omicron של נגיף הקורונה החדש), התשפ"ב-2021 (להלן: **התקנות**) בטלות.
2. המשיבים יטענו להלן, כי לא עלה בידי העותרות להוכיח עילה להתערבותו של בית המשפט הנכבד בתקנות, אשר הכרחיותן נשענת על עמדות גורמי המקצוע במשרד הבריאות בדבר חיוניות ההסתייעות בשירות הביטחון הכללי, באופן ממוקד ודחוף, לצורך קטיעת שרשראות ההדבקה בזן האומיקרון, עליו יורחב בסמוך.
3. כבר בפתח הדברים, המשיבים יבקשו להבהיר כי חריגות השימוש בתקנות עמדה לנגד עיני הממשלה, ומשכך הוחלט לאפשר באמצעות הסמכה בגדר התקנות שימוש באמצעים הטכנולוגיים של השירות לפרק זמן תחום וקצר של **חמישה ימים**, לצורך איתור מגעים של חולים **באופן ממוקד ומגודר לזן האומיקרון בלבד**, ובלוויית מכלול הוראות שתכליתן לגדר את הפגיעה למידתית ביותר שניתן בנסיבות הענין, והדברים יפורטו להלן.

יובהר, כי כך נעשה על דעת היועץ המשפטי לממשלה, אחר שההיבטים המשפטיים חודדו על ידי היועץ ונציגו בדיונים ובהתייעצויות עם הממשלה, הקבינט והשרים. נסיבות חריגות אלו שונות הן מאופן הסתייעותו הקודם של משרד הבריאות בשירות הביטחון הכללי, בכמה היבטים מהותיים. לפיכך, עמדת המשיבים היא כי הממשלה אינה סוטה מפסקי הדין שיצאו תחת ידי בית המשפט הנכבד בנושא, וכי יש לדחות בהקשר זה את ניסיון של העותרות לטשטש את הבחנות בין פסקי הדין האמורים לבין עניינן של התקנות דכאן.

4. אשר לבקשה לצו ביניים מאזן הנוחות שבין הצדדים נוטה באופן מובהק לדחיית הבקשה לצו-ביניים, כך ששירות הביטחון הכללי יוכל להמשיך לסייע למשרד הבריאות עד לתום תוקף התקנות ביום חמישי הקרוב. הלכה למעשה, מתן צו הביניים בעת הנוכחית יפגע ביכולתו של משרד הבריאות לעשות כל שניתן כדי לנסות לעצור את התפשטותו של זן האומיקרון בישראל. וזכור, כי כל תכלית ההסתייעות בשירות, על-פי המודל שעיצב משרד הבריאות ואשר משתקף בתקנות, הוא הפעלה נקודתית בטרם יתפשט זן האומיקרון בישראל.

עוד יש לתת את הדעת לכך שמשך תוקפן המוגבל של התקנות מלמד על תיחום הפגיעה בזכות לפרטיות באופן ממוקד ביותר. אף בכך יש כדי להצדיק את דחיית הבקשה למתן צו-ביניים. לבסוף, נזכיר את ההלכה הפסוקה, לפיה בית המשפט הנכבד נוהג באיפוק ובריסון שיפוטי רב, בטרם יוציא תחת ידיו צו ביניים המורה על השעייתה של חקיקה ראשית או של חקיקת משנה. כך על דרך הכלל, וכך בפרט כאשר עסקין בחקיקה משנה זמנית לפרק זמן כה קצר.

5. אשר לבקשה לקביעת דיון דחוף, המשיבים מותירים זאת לשיקול דעתו של בית המשפט הנכבד, בהתאם למתאפשר על-פי יומנו.

6. נפנה להציג את עמדת המשיבים. בשים לב ללוח הזמנים הקצר שנקצב להגשת התגובה, יובאו הדברים בקצרה, והמשיבים יוסיפו וירחיבו ככל שיידרש פירוט נוסף בהמשך.

הרקע בתמצית

הליכים קודמים

7. מגפת הקורונה, אשר עמנו למן תחילת שנת 2020, ממאנת לחדול. מאז כניסת הנגיף לישראל בחודש מרץ 2020 ועד עתה נדרשים הממשלה, ומשרד הבריאות בפרט, לתת מענה דינמי ומשתנה כל העת להגנה על בריאות הציבור מפני הנגיף. בתוך כך, למן ראשית המגיפה נמצא כי אחד האמצעים החשובים והיעילים ביותר להאטת התפשטות נגיף הקורונה הוא בידודם של מי שחלו בנגיף ומי שבאו עמם במגע קרוב (להלן: **המגעיים**). לשם איתור המגעיים נערכו חקירות אפידמיולוגיות אנושיות למי שחלה בנגיף, שתכליתן לשחזר את מסלול תנועתו ומיהם האנשים שפגש בימים שקדמו לאבחונו במחלה. כן הוסמך שירות הביטחון הכללי (להלן: **השירות**) לסייע בתחילת ההתמודדות עם המגפה למשרד הבריאות בזיהוי המגעיים באמצעות עיבוד מידע טכנולוגי שבידו.

8. תחילה הוסמך השירות בתקנות שעת חירום למשך 14 יום. לאחר מכן, הוסמך השירות בהחלטת ממשלה לפי סעיף 7(ב)6 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 (להלן: **חוק השירות**), אשר עמדה בתוקף 38 ימים. החלטה זו עמדה לביקורתו של בית המשפט הנכבד במסגרת בג"ץ 2109/20. בית המשפט הנכבד קבע, כי סעיף 7(ב)6 לחוק השירות מאפשר להרחיב את פעילותו של השירות מעבר לתחומי הליבה של ביטחון במובן הצר, אולם המבחן לכך הוא "מבחן הסכנה החמורה והמידית לאזרחי ותושבי המדינה או לסדרי המשטר שלה", תוך בחינת עוצמת הסכנה ומיידיותה. לפיכך, נפסק, שהחלטה להסמיכו התקבלה בסמכות "בנסיבות הייחודיות והחריגות שנוצרו ובהינתן סד הזמנים שהוכתב נוכח התפשטותו המהירה של נגיף הקורונה", וכי ככל שיידרש המשך ההסמכה מעבר לתום תוקפה של החלטה ב-30.4.20, יש לפעול לעיגונה בחקיקה ראשית, אשר ראוי שתהא זמנית ותיחקק כהוראת שעה, וכי לצורך השלמת הליך החקיקה ניתן יהיה להאריך את תוקפה של החלטת הממשלה לפרק זמן קצר נוסף שלא יעלה על שבועות ספורים.

אחר האמור, הוכנה הצעת חוק ואושרה על-ידי ועדת שרים לענייני חקיקה אולם לא הונחה על שולחן הכנסת, עקב ירידה משמעותית ברמת התחלואה בחודש יוני 2020. בהמשך, נוכח עלייה ניכרת בהיקף התחלואה בסוף אותו חודש, נחקקה ביום 1.7.20 הוראת שעה שתוקפה 21 יום, וביום 21.7.20 נחקקה הוראת שעה למשך ששה חודשים (עד ליום 20.1.21) - חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש וקידום השימוש בטכנולוגיה אזרחית לאיתור מי שהיו במגע קרוב עם חולים (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: **חוק הוראת השעה**).

חוק הוראת השעה קבע מנגנון במסגרתו הסמכת השירות נעשתה בדרך של הכרזת ממשלה, מקום ששוכנעה שאין חלופה מתאימה להסתייעות בשירות. צוות שרים בחן את הצורך בהסתייעות בשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בחוק, אחר שהונחו לפניו חוות דעת של הרשות להגנת הפרטיות ושל משרד הבריאות, והמליץ לממשלה האם להכריז על הסמכת השירות. האפשרות להסמיך ולהסתייע בשירות הוגבלה בחוק הוראת השעה לכך שמספר החולים שאובחנו ביום עלה על 200; תוקפה של כל הסמכה הוגבל עד 21 יום; וכן נקבעו הוראות לענין קבלת אישור ועדת החוץ והביטחון להכרזה.

בית המשפט הנכבד דן בחוק הוראת השעה ובסדרת הכרזות הממשלה שניתנו מכוחו. בסופו של יום פסק כי ההסדר הקבוע בסעיפים 3 ו-5 להוראת השעה פוגע פגיעה ממשית בזכות החוקתית לפרטיות, אך עם זאת נקבע בדעת רוב (הנשיאה א' חיות, המשנה לנשיאה ח' מלצר, והשופטים נ' הנדל, י' עמית, נ' סולברג, ד' ברק-ארז) כי אין מקום להורות על ביטול חוק הוראת השעה נוכח הנסיבות החריגות של התקופה, וכי מנגנוני האיזון שקבועים בהסדר שתכליתם לצמצם את הפגיעה בפרטיות, כמו גם תוקפה המוגבל של הוראת השעה לחצי שנה.

אשר לאופן הפעלת שיקול הדעת המינהלי בהחלטות הממשלה בדבר הסמכת השירות, בית המשפט הנכבד הצביע על כך שחרף השינויים שחלו במהלך התקופה בהיקף מערך החקירות האנושיות והתקדמות מבצע החיסונים, המשיכה הממשלה להסמיך את השירות באופן גורף בלא לקבוע קריטריונים להסמכה, וזאת גם בעת שחוק הוראת השעה הוארך באופן אוטומטי בכחצי שנה מכח הוראת סעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת, בשל התפזרות הכנסת. לפיכך, הורה בית המשפט בדעת רוב (הנשיאה א' חיות, המשנה ח' מלצר, השופטים י' עמית וד' ברק-ארז) על הפסקת השימוש הגורף בסיוע השירות, וקבע כי על הממשלה לגבש קריטריונים מדידים שיקבעו את היקף ההסתייעות בשירות ככלי משלים בלבד. כן קבע, כי החל מיום 14.3.21 תוגבל הסמכת השירות למקרים בהם חולה מאומת אינו משתף פעולה בחקירה האנושית, בין בכוונת מכוון ובין בשל מגבלות זיכרון או שלא מסר כלל דיווח על מגעים. בהקשר זה יצוין כי בעקבות פסק הדין, התקבלו החלטות ממשלה מספר 901 מיום 14.3.21 והחלטה מספר 917 מיום 21.3.21, במסגרתן נקבעו קריטריונים להסתייעות בשירות בהתאם לחוק ולמודל הפעלתו בעת ההיא.

כבי' השופטת ברון הצטרפה לסעד זה, אם כי סברה כי בחוק נפל פגם חוקתי, אלא שלא ניתן לבטלו כעת נוכח נסיבות המגפה החריגות ופיזור הכנסת ה-23, אך ניתן לתת "התראת בטלות". לסעד שנקבע בדעת הרוב הצטרף אף כבי' השופט הנדל, אם כי סבר שאין מקום לקבוע קריטריונים קשיחים להפעלת שיקול הדעת המינהלי מעבר לקבוע בחוק. כבי' השופט סולברג הצביע על אי תקינות בכך שכל ההכרזות זהות חרף התמורות על ציר הזמן, אולם אף הוא סבר כי אין מקום לקבוע קריטריונים כאמור, ואף לא הצטרף לסעד שפסקו שופטי הרוב.

חידוש ההסתייעות בשירות

10. למן 29.3.21 הופסקה ההסתייעות בשירות, בשים לב לרמת התחלואה בשילוב עם התקדמות חיסון האוכלוסייה. במהלך התקופה ידעה ישראל גלי עליית תחלואה נוספים, אולם משרד הבריאות פעל לבלום אותם באמצעים אחרים, בהם חיסון האוכלוסייה לרבות חיסון שלישי ("בוסטר"), בשילוב עם בידוד החולים והמגעיים על סמך חקירות אפידמיולוגיות אנושיות.
11. כמו כן, ביום 11.11.21 נערך תרגיל "אומגה" למוכנות לאומית לווריאנט חדש של נגיף הקורונה שכלל סימולציות בין-משרדיות ובין-ארגוניות בדרגים ממשלתיים בכירים, לצורך בחינת אופן ההתמודדות וההיערכות של המערכות מול נוכחות וריאנט קטלני של הנגיף. בהמשך לכך, ביום 14.11.21, נערך דיון בישיבת הממשלה בנושא סיכום תרגיל "אומגה" והוצגו עיקרי הפערים שעלו במהלך התרגיל, התובנות והלקחים שנלמדו לצורך מוכנות לאומית בתרחישים שונים.
12. ביום 23.11.21 מצא חוקר בלונדון וריאנט חדש בסריקת רצפים מדרום אפריקה, בוטסואנה והונג קונג, המכונה על-ידי ארגון הבריאות העולמי "אומיקרון". נוכח גילוי מקרה הדבקה ראשון בווריאנט זה בישראל, ונוכח סימנים מדאיגים מאוד באשר לקצב התפשטות וריאנט זה וחשש לפגיעה ביעילות ההגנה החיסונית, וכתוצאה מכך סכנה לעלייה בתחלואה וחשש לפגיעה קשה בבריאות הציבור, הובא הנושא לדיון דחוף לפני ראש הממשלה ובהשתתפות שרים נוספים, ביום שישי האחרון ה-26.11.21. בדיון האמור נבחנו האפשרויות להתמודדות עם סכנת התפשטות הווריאנט החדש, ולאחריו התקיימו שיחות נוספות, לרבות לעניין האפשרות להסתייע בשירות לגבי איתור מגעים של חולים הנושאים וריאנט זה. יצוין כי ההיבטים המשפטיים חודדו לפני ראש הממשלה והשרים על-ידי היועץ המשפטי לממשלה ומטעמו, ובתאום עם היועץ אף פעל משרד הבריאות להגיש חוות דעת מפורטת בדבר הצורך המקצועי המדובר.
13. למחרת, במוצאי השבת, ב-27.11.21, הוגשה לוועדת השרים לעניין התמודדות עם משבר הקורונה והשלכותיו ("קבינט הקורונה") חוות הדעת מטעם ראש שירותי בריאות הציבור, ד"ר שרון אלרעי-פרייס. בפתח חוות הדעת תוארו השינויים הגנטיים בווריאנט האומיקרון, המכיל מספר רב במיוחד של מוטציות, בהן מוטציות מדאיגות במיקומן ובהשלכתן האפשרית. בהמשך לכך הוסבר בחוות הדעת:

"שינויים גנטיים אלה, כפי שתוארו עלולים להגביר את פוטנציאל המידבקות של הנגיף, את אלימות הנגיף, ואף לפגוע באופן משמעותי ביעילות ההגנה החיסונית נגדו, הנוצרת בעקבות התחסנות או החלמה, או אף לעקוף אותה לחלוטין.

בשל הזמן הקצר שחלף מאז זיהוי וריאנט זה, טרם התבררו השפעות אפידמיולוגיות וקליניות שלו, אך קיימים סימנים מדאיגים, ובכללם קצב התפשטותו הגבוה בדרום אפריקה, כולל דחיקה מהירה של זן הדלתא, שהיה הזן הנפוץ לאורך זמן...וגל תחלואה משמעותי במדינה, כולל הכפלה בשיעור התמותה המדווח בשבוע האחרון (מ-0.15 פטירות למליון ב-18.11.21 ל-0.34 פטירות למליון ב-24.11.21).

מאפייני השינויים הגנטיים של וריאנט זה מצביעים על כך שמדובר בזן חדש, ולכן נקיטת צעדים מהירים לצמצום הסיכון לכניסתו ולמניעת התפשטותו היא קריטית ויכולה לשנות את תמונת המצב האפידמיולוגית במדינת ישראל, לאורך זמן".

בהמשך לאמור, התייחסה ד"ר אלרעי-פרייס לפערים בין החקירה האפידמיולוגית האנושית לבין הפעלת היכולות הטכנולוגיות שבידי השירות בכל הנוגע למגבלות הזיכרון של החולה, מקרים שאינו

משתף פעולה, ובפרט העובדה שגם חולה המשתף פעולה אינו יכול למסור פרטים של מגעים אקראיים, אשר אינו מכיר אותם. ד"ר אלרעי-פרייס הדגישה כי האמצעי החשוב, המשמעותי והיעיל ביותר להתמודדות עם התפשטות הנגיף הוא בידוד מהיר של החולים במחלה ואלו שבאו איתם במגע; וכי מעת שמדובר בחשד לקיום וריאנט מסוכן של הנגיף, יש **משמעות קריטית לאיתור כלל המגעים תוך פרק זמן מינימלי על מנת לצמצם את הסיכון להתפשטות התחלואה באוכלוסייה**, ולשם כך יש להסתייע ביכולות השירות במקביל למיצוי החקירה האנושית, שכן שני אלה הם כלים שמסלימים אחד את השני לאיתור מרב המגעים.

ד"ר אלרעי-פרייס הדגישה כי הסיוע המבוקש ממוקד בווריאנט הקונקרטי בלבד, וכי הוא נחוץ בדחיפות לעצירת ההתפשטות דווקא בראשית כניסת הנגיף לישראל: **"היכולת לפעול מהר, יעיל ובאופן 'כירורגי' ומדויק, רק במקרים של וריאנט מסוכן – יעילה בעיקר כאשר מספר המאומתים באותו וריאנט הוא נמוך, ואז יש להפעילה ללא השהייה**. נכון לכתיבת חוות דעת זו ידוע מהתאריך 26.11.21 על 3 מקרים (מאומתת ודאית אחת ועוד שני מקרים חשודים), ומהיום, 27.11.21, נוספו עוד 4 מקרים חשודים".

ד"ר אלרעי-פרייס ציינה עוד כי בשלב זה מבוקש להפעיל את הסיוע למשך 21 ימים, נוכח ההערכה כי לא יהיה מידע משמעותי נוסף על מידת האלימות והסיכון לווריאנט לפני חלוף התקופה, אולם ככל שיהיה לפני כן מידע שיאפשר להפחית את רמת הסיכון - ניתן יהיה להפסיק את ההסתייעות.

חוות דעתה של ד"ר אלרעי-פרייס מיום 27.11.21 מצורפת ומסומנת כנספח **מש/1**.

14. כאן יצוין, על מנת שהתמונה העדכנית תונח לפני בית המשפט הנכבד, כי בזמן שחלף מאז כתיבת חוות הדעת גדל מספר המקרים המאומתים בדרום אפריקה פי שבעה (מ-5 מקרים מאומתים למיליון, נכון ליום 13.11.21, ל-35 מאומתים למיליון ביום 29.11.21); וחלה עליה של פי ארבעה בתמותה (מ-0.15 מקרי תמותה בכל מיליון איש ל-0.57 מקרי תמותה למיליון)), וכך גדל מספר המאושפזים במחוז שבו קיימת ההתפרצות בדרום אפריקה ב-330%, וכל זאת בתוך שבועיים בלבד.

אשר לשאר מדינות העולם, הרי בזמן כתיבת חוות הדעת היה ידוע על שתי מדינות בהן רוצף הווריאנט החדש (דרום אפריקה ובוטסואנה וכן ריצופים בהונג קונג בחוזרים מדרום אפריקה). מאז, התפשט הווריאנט ל-64 מדינות מחוץ לדרום אפריקה.

15. על יסוד חוות דעת זו, התכנס כאמור קבינט הקורונה לדיון במוצאי השבת, בו הוחלט, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, להתקין תקנות שעת חירום להסמכת השירות לסייע בעניין זן האומיקרון, אשר יובאו לאישור הממשלה.

16. למחרת היום, ב-28.11.21, דנה הממשלה ואישרה את התקנות ואלה פורסמו בו ביום ברשומות, ומזכיר הממשלה שלח העתק מהן ליושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת (להלן: **ועדת החוץ והביטחון**), וביקש להניחן על שולחן ועדת החוץ והביטחון בהתאם לסעיף 39(א) לחוק יסוד: הממשלה.

מכתבו של מזכיר הממשלה אל יו"ר הכנסת מיום 28.11.21, אליו מצורפות התקנות, מצורף ומסומן כנספח **מש/2**.

17. בהמשך לכך, קבעה ועדת הכנסת לענייני השירות דיון בתקנות ביום 30.11.21 בשעה 10:00. לקראת הדיון בוועדה הגישה הרשות להגנת הפרטיות את חוות דעתה, בה ציינה כי נוכח סימני השאלה באשר לתחלואה ומידת ההדבקה של הנגיף ועמידותו לחיסון, יש לעקוב ולברר את השאלות, וככל שימצא בימים הקרובים כי לא חלה התפשטות של הזן החדש או שאין הוא גורם לתחלואה קשה מהזנים המוכרים או כי החיסונים אפקטיביים, יהיה בכך כדי להשליך מהותית על מידתיות ההסתייעות בשירות.

בדיון בפני הוועדה הציגה ד"ר אלרעי-פרייס את הרקע וההסברים המקצועיים לצורך בחזרה להסתייעות בשירות, והשיבה על שאלות חברי הכנסת. ד"ר אלרעי הבהירה, כי משרד הבריאות עוקב תדיר אחר התפתחות זן חדש זה, וכי גורמי המקצוע ראו צורך להרים דגל ביחס אליו, בשונה לזנים אחרים עקבו עד כה, נוכח ריבוי המוטציות ומיקומן וההתפשטות המהירה מ-200 ל-2,000 מקרים בדרום אפריקה בתוך עשרה ימים. כן ציינה, כי השימוש בשירות הוא ממוקד וכירורגי לזן זה בלבד, וכי תכליתו היא למנוע את ההתפשטות מראשיתה ולכן הכרחי לפעול במהירות מהתחלה. לאחר מכן התייחס המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי), עו"ד רז נזרי, להיבטים המשפטיים הנוגעים לתהליך קבלת ההחלטה על התקנת התקנות כמענה חירום קצר טווח לגישור עד למתן מענה בחקיקה. בדיון הוצגה גם עמדת הרשות להגנת הפרטיות וכן נשמעו עמדות גופי חברה אזרחית.

בתום הדיון התייחס יו"ר הוועדה לקשיים בשימוש בכלי, ומנגד הצורך באמצעים חריגים במענה למגפה, והתייחס לקידום ההסדרה בחקיקה.

לאחר הדיון במליאת הוועדה התקיים דיון המשך חסוי בוועדת המשנה למודיעין בו נשמעו הסברים מטעם השירות.

חוות דעת הרשות להגנת הפרטיות מיום 29.11.21 מצורפת ומסומנת מ/ש/3.

18. נמצא אפוא כי התקנות לא הותקנו כלאחר יד, אלא לאחר דיון מסודר שכלל התבססות על חוות דעת מקצועית, דיון בוועדת שרים ייעודית, דיון ממשלה וקבלת אישור היועץ המשפטי לממשלה כמתחייב מהנחייה 2.1300 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

19. כן יצוין, כי במקביל הוכנה טיוטת הצעת החוק להסמכת השירות כאמור, וכי ביום 30.11.21 אושרה הצעת החוק על-ידי הממשלה.

העתק החלטת הממשלה מס' 736 מיום 30.11.21 מצורף ומסומן מ/ש/4.

התקנות

20. התקנות מסמיכות את השירות לסייע למשרד הבריאות, לבקשתו, לאתר אך אנשים שבאו במגע עם חולה שאובחן בזן האומיקרון או חשוד שנדבק בזן זה, וזאת באמצעות עיבוד מידע טכנולוגי. מבחינה אפידמיולוגית, ההנחיה היא לבדוק מגעים בתקופה של 7 ימים לפני תאריך אבחון של החולה (סעיפים 2-3 לתקנות). השירות ימסור פרטי זיהוי של אנשים שהוגדרו כמגעים (סעיף 3 לתקנות), ואילו משרד הבריאות יודיע למי שאותר כמגע על הממצא, על הצורך להיבדק בדחיפות ועל חובתו על-פי דין להיכנס לבידוד בשל כך. בהודעה זו ימסור לו משרד הבריאות גם מידע על אודות הדרך לברר פרטים נוספים בענין ולהגיש השגה (סעיף 6). התקנות קובעות הוראות לענין הליכי ההשגה; לענין קביעת נהלי עבודה של השירות ושל משרד הבריאות; לענין אי מעורבות השירות ביצירת קשר עם

החולים או המגעים, ובפעולות פיקוח ואכיפה לגביהם; לענין אבטחת המידע ושמירתו; לענין סודיות המידע והגבלת השימוש בו לתכלית לשמה נאסף בלבד, לרבות הטלת חיסיון על המידע המונע שימוש בו בהליכים משפטיים; ולענין דיווחים שיגישו השירות ומשרד הבריאות ליועץ המשפטי לממשלה ולכנסת (סעיפים 6-16 לתקנות).

21. הסמכת השירות בתקנות ממוקדת אפוא אך ורק בזן אומיקרון.

"חולה" הוגדר בתקנות כ"חולה עם ממצא מעבדתי חיובי לזן אומיקרון... או מי שתוצאת הבדיקה שלו העלתה חשד שהוא חולה בזן אומיקרון בהתאם להנחיות הקליניות של נציג משרד הבריאות...". כאן יובהר, כי החשד נסמך רק על בדיקת PCR חיובית לקורונה של חולה פלוני שבה נמצא ממצא חריג של העדר גן S. עוד יוסבר, כי בווריאנט זה, עקב אחת המוטציות בנגיף, יש חסר בעמדה 69-70 של גן S ועקב כך הוא אינו מזוהה בבדיקות PCR הבודקות אותו. סימן זה מהווה חשד לווריאנט אומיקרון, כפי שעולה מן הבדיקות שנערכו עד כה ומדיווחים אודות בדיקות במדינות אחרות בעולם. כל תוצאה חשודה גם נשלחת לריצוף מלא שאורך 5-7 ימים. מאחר שתוצאה ודאית מבוססת רק על ריצוף, ואורכת זמן, עמדת גורמי המקצוע במשרד הבריאות היא כי חשוב להגביר את תהליכי קטיעת שרשראות ההדבקה כבר בשלב של החשד על-פי הבדיקה המעבדתית ולא להמתין לתוצאות הריצוף המלאות.

במהלך הימים האחרונים, ומתוך רצון לצמצם את השימוש במנגנון השירות רק עבור מקרים בהם החשד הוא גבוה, החל מיום 29.11.21 מסווג משרד הבריאות מקרים בהם יש עומס נגיפי גבוה (ערך CT נמוך בבדיקה) ולא נמצא גן S כ"חשד גבוה", ומקרים בהם הדגימה עצמה מוגדרת "חיובי גבולי", כלומר יש עומס נגיפי נמוך ועקב כך ייתכן שנראה כי חסר גן S עקב בעיה טכנית, כ"חשד נמוך". על בסיס סיווג זה, נשלחים לאיכון רק מקרים בהם החשד בבדיקה מעבדה מוגדר גבוה.

22. אשר לבדיקה שעורך השירות יובהר, כי השירות פועל לסייע למשרד הבריאות בהתאם לצורך שהציג, הנובע ממאפייני הזן החדש בו מדובר והשלב שבו מצויה התפשטותו בקהילה. בהתאם לכך, חלק מסוים מהבדיקות נעשה באופן שונה מזה שבוצע במסגרת פעילות השירות בעת הסמכתו בחוק הוראת השעה, תוך מעורבות מרכיב של בדיקה אנושית. פרטים נוספים בעניין זה הינם סודיים וחסיים והמשיבים יוכלו להרחיב בעניין במעמד צד אחד, בהתאם לאשר יורה להם בית המשפט הנכבד וככל שיסכימו לכך העותרות.

יובהר, כי השינוי במתכונת הבדיקה עניינו רק מאומתים ודאים (לאחר ריצוף) לזן ואומיקרון, כאשר בשלב זה עסקינן במאומתים בודדים בלבד. אשר לחשודים בזן זה, נערכת לגביהם בדיקה במתכונת המנגנון המקורי ללא השינוי.

כבר עתה ניתן לציין, כי הבדיקות שנערכו בשירות עד כה לעניין זן האומיקרון תרמו באופן משמעותי לאיתור מגעים רלוונטיים לצורך התחקות אחר איתור נדבקים נוספים, ואף אפשרו תיקון טעות שנפלה בחקירה האנושית, נוכח מגבלותיה. המשיבים יוכלו להרחיב בעניין זה במעמד צד אחד.

23. נכון ליום 30.11.21 ישנם שני מקרים מאומתים לווריאנט, 15 מקרים חשודים בחשד גבוה המחכים לתוצאות ריצוף ו-29 מקרים בחשד נמוך לווריאנט.

24. ביומיים הראשונים שבהם הופעל מנגנון השירות נשלחו לבדיקתו 13 מקרים (עוד בטרם הסיווג לחולים בחשד גבוה וחולים בחשד נמוך) והתקבלו מן השירות 44 מגעים. במקביל, עבור אותם מקרים נמצאו 186 מגעים בחקירה אפידמיולוגית אנושית. יצוין, כי רק שניים מתוך 44 המגעים שאותרו נכון ליום 29.11.21, אותרו גם בחקירה האנושית. כלומר, נכון ליום 29.11.21, 42 מגעים אותרו רק במסגרת מנגנון השירות, ומצויים כעת בתהליכי חקירה, בדיקה ובידוד.

מאז הועברו עוד 9 מקרים בחשד גבוה והתקבלו עוד כ-30 מגעים נוספים. השוואה שלהם לממצאי החקירה האפידמיולוגית נמצאים בבדיקה.

25. ביומיים הראשונים שבהם הופעל מנגנון השירות נשלחו לבדיקתו 22 מקרים (עוד בטרם הסיווג לחולים בחשד גבוה וחולים בחשד נמוך) והתקבלו מן השירות 74 מגעים. במקביל, עבור אותם מקרים נמצאו 186 מגעים בחקירה אפידמיולוגית אנושית. יצוין, כי רק שניים מתוך 44 המגעים שאותרו נכון ליום 29.11.21, אותרו גם בחקירה האנושית. כלומר, נכון ליום 29.11.21, 42 מגעים אותרו רק במסגרת מנגנון השירות, ומצויים כעת בתהליכי חקירה, בדיקה ובידוד.

26. כאן ראוי להדגיש, כי משרד הבריאות פועל באופן ממוקד לאיתור הנדבקים בזן החדש בכלים נוספים מלבד ההסתעפויות בשירות. נוכח פוטנציאל הסיכון מזן האומיקרון, ונוכח המטרה לאתר את המקרים הבודדים כבר בראשית כניסתו של הזן החדש לישראל וטרם התפשטותו בקהילה, פועל משרד הבריאות בדרכים שונות למיצוי העניין, מתוך מטרה לבלום את התפשטות הנגיף בקהילה.

כך, עם המצא זן אומיקרון בישראל ב-26.11.21, הסיט משרד הבריאות את כלל הבדיקות המבוצעות בנתב"ג למעבדות הבודקות באמצעות בדיקת PCR שבודקת את גן S בכדי לאתר חשודים המגיעים מחו"ל עוד בטרם הריצוף המלא. ביום 28.11.21 הנחה משרד הבריאות את המעבדות לבדוק את כל בדיקות ה-PCR באמצעות ערכה המזהה גן S בכלל הבדיקות בארץ, כולל העברה למעבדה מרכזית אחת ככל שהמעבדה הראשונית אינה משתמשת בקיטים הבודקים גן S.

בנוסף, פעל משרד הבריאות לבדוק באותו אופן גם את 1,500 החוזרים ממדינות אדומות באפריקה ב-10 הימים האחרונים לפני גילוי זן האומיקרון. כלל החוזרים שקיבלו תשובה שלילית בנחיתה קיבלו מסרון ממשרד הבריאות שהם נדרשים לבדיקה חוזרת. בוצע מעקב אחר בדיקות חוזרות של אותם אנשים, ובמקרים שבהם לא בוצעה בדיקה חוזרת בוצעו שיחות לאותם אנשים על-ידי פיקוד העורף ובמקרים מסוימים נשלחו צוותים לדיגום ביתי. עד כה נדגמו 550 מתוך אותם 1500 והערכה היא כי בתוך יומיים יידגמו בשנית כלל החוזרים מחו"ל.

לכך נוסף, כי במסגרת מערך החקירות האנושיות במפקדת אלון, פועל צוות מיוחד לענין וריאנטים. בצוות חברים חוקרים שהוכשרו לנושא זה, לרשותם הועמדו תוכנות וכלים ייעודיים שפותחו לענין זה, והם אף דואגים, במקרים בהם הדבר נדרש, לדיגום ביתי.

27. עוד יצוין, כי אגף המודיעין בצה"ל מפעיל מרכז מידע וידע, האוסף עבור המדינה מידע על וריאנטים ומידע אפידמיולוגי ממדינות אחרות, ועומד עמן בקשר להחלפת מידע ועדכון הדדי בדבר נתוני התחלואה, מקדם ההדבקה, וריאנטים וכו'.

28. להשלמת התמונה יצוין, כי משטרת ישראל מבצעת אכיפה ופיקוח על קיום חובת הבידוד, וזאת באמצעות ביקורים בבית המבודד, או פיקוח טכנולוגי באמצעות "ההסכמון המשודרג", המופעל לפי

סימן ה' לפרק ג' לחוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: **חוק סמכויות מיוחדות**).

29. טרם סיום הפרק העובדתי יצוין, כי העותרות 1 ו-4 פנו אל המשיבים ביום 28.11.21. משהגישו למחרת עתירתן ובית המשפט הורה למשיבים להגיש תגובתם לה, נשלח אל העותרות ביום 30.11.21 מענה בו נמסר להם כי עמדת הממשלה בסוגיות שהעלו תמסר בתגובת המדינה לעתירה.

העתק מכתב התשובה אל העותרות מיום 30.11.21 מצורף ומסומן **מש/5**.

עמדת המשיבים

30. המשיבים יטענו, כי דין העתירה להידחות, כיוון שלא הקימה עילה להתערבות בתקנות בגדרי היקף הביקורת השיפוטית הנוהג לענין זה.

31. מחוות הדעת של ד"ר אלרעי-פרייס עולה, כי קיים פוטנציאל סיכון אמתי להתפשטות מהירה של וריאנט חדש ופגיעה בהגנה החיסונית שהושגה עד כה. בשלב זה לומד משרד הבריאות את הווריאנט החדש, מרכז נתונים לבחינת קצב התפשטותו והשלכתו על ההגנה החיסונית. גורמי המקצוע של משרד הבריאות מוסרים, כי הנתונים העדכניים מעידים על התפשטות מהירה של הווריאנט בדרום אפריקה ובעולם, וניכרת דריכות עולמית בעניינו. נוכח הסיכון, ועל יסוד הניסיון אשר נלמד למן ראשית המגפה, מתחייב לעמדת גורמי המקצוע במשרד הבריאות לפעול מיידית, כל עוד מספר הנדבקים נמוך, על מנת לעצור את התפשטותו המהירה של זן האומיקרון בישראל.

מטעם זה קבעו התקנות הסדר הממוקד בזן החדש בלבד, למשך חמישה ימים בלבד, תוך שפרק הזמן לבדיקת המגעים קוצר משמעותית גם הוא לתקופה של 7 ימים. זהו הסדר הקובע טיפול כירורגי ממוקד לזן החדש במספרים קטנים בשלב זה, בשונה מההסתייעות הרחבה בשירות במסגרת ההסמכות שניתנו בעבר, אשר כוונו למיגור הנגיף בשלב בו התפשט והדביק רבים. לכך מצטרפת הבדיקה שעורך השירות במתכונת עדכנית, אשר תכליתה לתת מענה לצורך הקונקרטי שהציג משרד הבריאות בבקשתו, שהיא שונה ממתכונת הפעולה בחוק הוראת השעה. כפי שצוין לעיל, ניתן יהיה להסביר אודות נושא זה במעמד צד אחד.

הלכה למעשה, מודל ההסתייעות בתקנות מצומצם באופן ניכר מזה שנהג בעבר מכוח ההסמכות הקודמות – במקום הסתייעות רחבת היקף כאשר המגפה ממושטת והפסקת השימוש בכלי כאשר מספר המקרים יורד מתחת ל-200, כפי שנעשה בשעתו; כעת נעשה שימוש במנגנון רק עבור מקרים בחשד גבוה לווריאנט לטובת פעולה ממוקדת לקטיעת שרשראות ההדבקה מאותו וריאנט. משרד הבריאות יוסיף ויבחן את המשך הפעלת מנגנון השירות בהתאם לנתוני התחלואה מהווריאנט.

32. אחר הדברים האמורים, מן הראוי לעמוד על ההלכה הפסוקה הנוהגת ריסון שיפוטי בבחינת חקיקת הוראת שעה נוכח זמניותה, ולהחילה בשינויים המחויבים על עניינן של התקנות שלפנינו:

33. [...]. הלכה פסוקה היא, כי על בית המשפט לנקוט ריסון שיפוטי מוגבר, עת הוא נדרש לבחינת חוקתיותה של הוראת שעה. "לא הרי חוק 'קבוע' כהרי חוק 'זמני' בבחינת חוקתיות חוק" (עניין המועצה האזורית חוף עזה, בעמ' 553; וראו עניין עדאלה בעמ' 450 (המשנה לנשיא (בדימ') מ' חשין)).
התערבות של בית המשפט בהוראת שעה הינה מרחיקת לכת יותר

מהתערבות בחקיקה "רגילה" של הכנסת (ראו, מרדכי קרמיניצר ויעל כהן-רימר "האפקט המצטבר של המידתיות: נדבך חדש בבחינה החוקתית הישראלית" המכון הישראלי לדמוקרטיה (להלן - קרמיניצר וכהן-רימר)). אין ללמוד מדבריי, כמובן, כי הגבלת תוקפו של חוק, כהוראת שעה, צריכה "לחסן" את החוק מפני ביקורת שיפוטית. אולם, כבר נקבע בפסיקתו של בית משפט זה כי "... יתכנו מקרים שבהם יחליט בית-המשפט, על יסוד שיקולים של מדיניות שיפוטית, להתחשב ב'זמניותו' של חוק 'זמני' כנימוק למידתיותו, ועל יסוד זה להניח - בלי לפסוק - כי החוק עומד ביתר מבחינה של הביקורת החוקתית" [ההדגשה במקור - א' ג'] (בג"ץ 24/01 רסלר נ' כנסת ישראל, פ"ד נו(2) 699, 713-714 (השופט א' מצא) (2002) והאסמכתאות שם).

בג"ץ 8425/13 איתן מדיניות הגירה ישראלית ואח' נ' ממשלת ישראל (פורסם בנבו, 22.9.14).

33. כן ראו הפסיקה בדבר הצמצום בהתערבות בית המשפט הנכבד בחקיקת משנה שהותקנה בהקשר הטיפול במגפת הקורונה. כך, בבג"ץ 5322/21 כספי נ' ממשלת ישראל (פורסם בנבו, 14.9.21) סעיף 10, נקבע כדלקמן:

"כפי שנקבע לא אחת, בכל הנוגע להתערבות בית המשפט בחקיקת-משנה, ובכלל זה גם ביחס לתקנות שהותקנו להתמודדות עם התפרצות נגיף הקורונה: "בית משפט זה נוקט גישה מרוסנת ומאופקת בבואו לבחון חקיקת-משנה. בייחוד אמורים הדברים, כשחקיקת-המשנה הותקנה על-ידי גורמים המומחים לדבר, ועל אחת כמה וכמה מקום שבו בחקיקת חירום עסקינן, בסוגיה בריאותית סבוכה, מתגלגלת ומתפתחת" (בג"ץ 7174/20 ישראל חופשית נ' משרד הבריאות (27.10.2020) (להלן: עניין ישראל חופשית). שוב ושוב נפסק, כי "בהקשר זה, קיימת הלכה ברורה ומושרשת לפיה התערבותו של בית משפט זה בשיקול דעתם של הגורמים המינהליים האוחזים במומחיות מקצועית רלוונטית, מצומצמת ותחומה אך למקרים שבהם נפל פגם בהליך קבלת החלטת הרשות המצדיק התערבות שיפוטית [...]. הדברים הם בבחינת קל וחומר כאשר שיקול דעתם האמור של גורמי המקצוע זכה לעיגון בחקיקת משנה, כבענייננו [...], ולא כל שכן, כאשר עסקינן בחקיקת חירום אשר קיבלה את אישורה של ועדה מוועדות הכנסת, שאז תהא ההתערבות השיפוטית מצומצמת על אחת כמה וכמה [...]" (בג"ץ 8136/20 י.ג. היכלי מלכות נ' ממשלת ישראל (8.12.2020)).

ויודגש, כי הצורך בהסתיעות בשירות נבחן באופן יומיומי בהתאם למידע המתקבל מגורמי הרפואה ובריאות הציבור, כפי שהדגישה אף ד"ר אלרעי-פרייס בדיון בוועדת החוץ והביטחון. העותרות מכירות בעתירתן בכך שהתקנות מגבילות עצמן לזן החדש בלבד, אך לטענתן הכללת חשודים כחולה בזן זה מרחיבה את מעגל הנבדקים על-ידי השירות על בסיס החלטת נציג משרד הבריאות ולא על בסיס ממצא מעבדתי בענין.

לכך נשיב, כפי שנמסר לעיל, כי זיהוי חשוד כחולה בזן אומיקרון נעשה על-פי ממצא אופייני לווריאנט, העדר גן S, המופיע בתום בדיקת מעבדה מסוג PCR שנערכה לו ובה נמצא חיובי לקורונה. כפי שנכתב מעלה, מדובר רק במקרים בהם החשד הוא גבוה.

34. העותרות טוענות כי הסמכת השירות בתקנות שעת חירום ולא בחקיקה מפרה את פסק הדין שניתן בבג"ץ 2109/20 בן מאיר נ' ראש הממשלה (26.4.2020) (להלן: ענין בן מאיר).

לכך נשיב, כי פסק הדין בענין **בן מאיר** עסק בגידור האפשרות להסמיך את השירות מכח סעיף 7(ב)6 לחוק שירות הביטחון, שלא מכוחו נעשתה ההסמכה כעת, וקבע כי ניתן היה להסמיך את השירות מכוחו כמענה חירום, אולם בחלוף זמן נדרשת חקיקה ראשית. כעת, לפנינו זן חדש של הנגיף, אשר נוכח התמותה שגרם בתוך זמן קצר בדרום אפריקה ומהירות התפשטותו החריגה נמצא פוטנציאל סיכון גדול להדבקה מהירה ופגיעה בהגנה החיסונית.

בהיבט זה, דומים ימי ראשית המגפה בהם טרם נודעו אורחותיו של נגיף הקורונה, לימי ההתמודדות עם הזן החדש, אשר לצד **חריגותו הברורה מכל וריאנט קודם אחר**, טרם נודעו הליכותיו, קצב התפשטותו, השלכתו על ההגנה החיסונית. גורמי המקצוע במשרד הבריאות ובראשם ראש שירותי בריאות הציבור, רואים הכרח ודחיפות לפעול במהירות, מיד בסמוך לכניסתו של הזן החדש לארץ, על מנת לבלום את התפשטותו בארץ, והדבר דומה לדחיפות ולצעדי החירום שנקטו בראשית המגפה.

כפי שפורט לעיל, משרד הבריאות פועל בדרכים שונות לבלום הזן החדש בדרכים רבות וזאת במתכונת חירום ובדחיפות רבה, בכדי לאפשר זמן ללמוד על המשמעות הקלינית של הזן החדש והשלכותיו.

למעשה, דווקא חלוף הזמן מאז ראשית המגפה וההסתייעות בשירות, מגביר את הצורך במיגור הזן החדש סמוך לכניסתו לארץ. זאת משום שאחר ההשלכות הקשות הרבות שגרמה המגפה לתושבי ישראל, יכולתם לשאת בהחמרה נוספת של מצב הדברים היא מצומצמת. גם על רקע זה, ובשים לב לאשר למדו גורמי המקצוע על התנהלות הנגיף במגפה עד כה והיתרונות בפעולה למיגורו בעת שהתפשטותו עדיין בראשיתה, התקנת תקנות חירום בדחיפות רבה, היא סבירה ומתבקשת בנסיבות הענין.

בנסיבות אלה, נוכח דחיפות השעה שנוצרה, ובהינתן היעדר האפקטיביות של ההסתייעות בשירות בחלוף זמן שיאפשר את התפשטות האומיקרון בקהילה, לא היה מנוס מהתקנת תקנות שעת חירום לתקופה קצרה של חמישה ימים בלבד; כשהן ממוקדות בזן החדש בלבד. החלטה זו של הממשלה אינה פשוטה היא כלל ועיקר, גם למקבליה. ברם, החלטה זו נמצאה הכרחית על מנת למגר את זן האומיקרון בראשית חדירתו לישראל, ובנסיבות אלו היא איננה מקימה, לשיטת המשיבים, עילה להתערבותו של בית המשפט הנכבד.

35. עוד טוענות העותרות, כי התקנות שנקבעו מפרות את פסק הדין בבג"ץ 6732/20 **האגודה לזכויות האזרח נ' הכנסת** (2.3.2021), בו נקבע כי ניתן להסמיך את השירות אך למצבים בהם החולה אינו משתף פעולה או מדווח על אפס מגעים. המשיבים דוחים טענה זו, ולכך נשיב כדלקמן:

ראשית, פסק הדין ניתן לנסיבותיו – מצב המגפה והתמודדות עמה כפי שהיה בעת שניתן פסק הדין. במוקד פסק הדין עמדה הקביעה שההסמכות לאורך התקופה כולה היו גורפות ולא נקבעו בהן קריטריונים להסתייעות, גם כאשר התקדם מבצע החיסונים ומערך החקירות האנושיות גדל. בית המשפט הנכבד הגביל את ההסמכה למי שלא שיתף פעולה או לא דיווח מגעים מהטעם שהמדינה לא הציעה קריטריונים אחרים לצמצום ההסתייעות, לצד הגידול במערך החקירות האנושיות והאפקטיביות שלו בקטיעת ההדבקות.

כעת, עסקינן בזן חדש, שכל עוד יש פוטנציאל סיכון משמעותי הנשקף ממנו, הרי כמוהו כמעין ראשית מגפה נוספת, המופיעה לאחר תקופה ארוכה בה לא הסתייע משרד הבריאות בשירות, כאשר מהירות ההדבקה המיוחסת לזן היא גבוהה במיוחד. לפיכך, הטעמים שעמדו ביסוד פסק הדין בבג"ץ 6732/20 אינם מתקיימים כעת, בנסיבות שנוצרו. בנוסף, בשונה מן הנסיבות בהן התקבלו אז החלטות

הממשלה ביחס להסמכת השירות לכדי תקופה מצטרפת ארוכה, הרי בענייננו כאן מדובר בתחילת הופעת הנגיף בישראל, וההסמכה בתקנות שעת חירום ניתנה אך ל-5 ימים. התקנות במתכונתן הנוכחית נקצבו לפרק זמן קצר והוגבלו לקריטריון מצמצם ביותר של המאומתים או החשודים בזן האומיקרון על-פי בדיקה, שמשמעותו מספר מצומצם של נבדקים במנגנון השירות. שנית, הצורך שהציג משרד הבריאות לשירות לענין ההתמודדות עם הזן בו מדובר הוביל לדפוס הסתייעות שונה בכלי הטכנולוגי, בהשוואה למתכונת שנהגה בביצוע ההסמכות לפי חוק הוראת השעה וקודם לכן, באופן שמשליך ומשנה את ההתייחסות לקריטריון בדבר שיתוף הפעולה של החולה בחקירה האפידמיולוגית. כפי שנמסר לעיל, המשיבים יוכלו למסור פרטים אודות שינוי זה בפעולת השירות במעמד צד אחד, בהתאם לאשר יורה להם בית המשפט הנכבד.

שלישית, המשיבים יפנו לענין זה לדבריו של כב' השופט הנדל בבג"ץ 6732/20:

"...עם זאת, גם כעת וריאנט בא ווריאנט הולך; מוטציות ממדינות קרובות ורחוקות מהגרות לארצנו; והיקף יעילות החיסונים – בוודאי במבחן הזמן – עודנו ממתין לאישור המציאות. על כן, גם כעת, "ניהול המאבק בהתפשטות נגיף הקורונה מחייב קבלת החלטות דינאמית בהתאם לשינוי הנסיבות התדיר ולפי צו השעה" (בג"ץ 2491/20 המנהל הקהילתי רמות אלון נ' ממשלת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (14.4.2020)).

36. העותרות טענו עוד, כי עדיף היה להסמיך את השירות באמצעות סעיף 7(ב)6 לחוק שירות הביטחון, משום שבנתיב זה, בשונה מנתיב התקנת התקנות, תהא ההחלטה נתונה לפחות לביקורת פרלמנטרית ולפיקוחה של הכנסת על החלטת ההסמכה.

אלא שגם תקנות שעת החירום נתונות לביקורת פרלמנטרית אמנם לאחר מעשה ולא באישור מראש כפי שנעשה לענין סעיף 7(ב)6 לחוק שירות הביטחון. ראו סעיף 39(א) ו-ו לחוק יסוד: הממשלה בהם נקבע ברורות כי יש להניח את תקנות שעת החירום על שולחן ועדת החוץ והביטחון וכי הכנסת מוסמכת לבטל אותן:

"(א) במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת חירום כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים; תקנות שעת חירום יונחו על שולחן ועדת החוץ והביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן. ...

(ו) תוקפן של תקנות שעת חירום יפקע כעבור שלושה חודשים מיום התקנתן, זולת אם הוארך תוקפן בחוק, או שבוטלו על ידי הכנסת בחוק או בהחלטה של רוב חברי הכנסת."

והנה, כמפורט לעיל, מזכיר הממשלה שלח את התקנות ליו"ר ועדת החוץ והביטחון להנחתן על שולחן הוועדה, וועדת החוץ והביטחון קיימה היום דיון, במליאתה, בנושא בהשתתפות גורמי חברה אזרחית. זאת, בשונה מהחלטת ממשלה לפי סעיף 7(ב)6, אשר כפופה לאישור ועדת הכנסת לענין השירות – היא ועדת המשנה למודיעין ולשירותים חשאיים של ועדת החוץ והביטחון – ואשר בהתאם לסעיף 6(ב) לחוק השירות, ישיבותיה הן חסויות.

עוד יצוין, כי את הבחירה במסלול של תקנות שעת חירום, בשונה מהסמכה לפי סעיף 7(ב)6, ניתן להסביר גם על רקע קביעות בית המשפט הנכבד באשר לקושי היסודי שטמון בשימוש בסעיף זה ביחס לעניינים החורגים מתחומי הליבה של הביטחון במובן הצר, בפרט כאלה שהינם בעלי מאפיינים "אזרחיים" מובהקים כפי שבענייננו, והחשש מפני "מדרון חלקלק" בהפעלתו להקשרים מסוג זה.

זאת, בשונה מתקנות שעת חירום, אשר במהותן מהוות הסדר למצבי שעת חירום בלבד, הכפופות למגבלות שנקבעו בענייננו בסעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה ובפסיקת בית המשפט.

נכון למועד כתיבת שורות אלו, לא התקבלה החלטה של רוב חברי הכנסת לביטול התקנות, ולא מקודם חוק כאמור.

37. אשר לטענה לפיה, משנחקק חוק סמכויות מיוחדות, אין מקום להתקנת תקנות שעת חירום. המשיבים יטענו, כי חוק זה אינו כולל הסדר לענין הסמכת השירות, ולכן הוא כלל אינו רלוונטי לענייננו.

38. גם כאשר הוסדר הסיוע בחוק, הסדר זה נקבע **בחוק הוראת השעה**, ולא בחוק סמכויות מיוחדות שנחקק במקביל, והתקבל יומיים לאחר חוק הוראת השעה. לכן, משפקע זה מכבר תוקפו של חוק הוראת השעה, לא נכון לומר כי נושא ההסתייעות בשירות מוסדר בחקיקה. יתר על כן, קבלת טענת העותרות כמוהה כטענה שדי באמצעים הרגילים כדי למגר את זן האומיקרון ולמנוע את התפשטותו בקהילה. דא עקא, עמדה זו הפוכה מעמדת גורמי המקצוע של משרד הבריאות.

39. אשר לטענה לפיה, על הממשלה לפעול לקידום חקיקה, המשיבים יצינו כי בבוקר יום 30.11.21 אישרה הממשלה להניח את טיוטת הצעת החוק שהוכנה בנושא. אולם, אין בכך כדי לשלול נקיטת תקנות שעת חירום לפרק זמן קצר ותחום, שאם לא כן – תוחמץ האפשרות לבלום את התפשטות הנגיף.

ויובהר, כי דרך המלך לקידום יעדיה התחקייתיים של הממשלה במצב חירום היא באמצעות חקיקה ראשית של הכנסת, אולם לעיתים לא ניתן להמתין להשלמת הליך חקיקה בכנסת בשל כורח דחוף במתן מענה לשם התמודדות עם מצב החירום. במצב כזה, בהתאם לקבוע בסעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה – באפשרות הממשלה לפעול בדרך של התקנת תקנות שעת חירום. מכאן, שבמצבים בהם המתנה להשלמת החקיקה בכנסת תביא לפגיעה ממשית וברורה באינטרסים ציבוריים כאמור בסעיף 39(א) לחוק היסוד, מחויבת הממשלה לפעול ולהעמיד את הכלים המשפטיים הנדרשים גם בדרך של התקנת תקנות שעת חירום. ואכן, כך פעלה הממשלה בענין דנן, מיד עם זיהוי הזן החדש בישראל, שכן יש למחר ולחזיר את השד לבקבוקי לפני שיתפשט, על כל המשתמע מכך מבחינת בריאות הציבור, מערכת הבריאות וניהול המגפה בכלל. השימוש בתקנות לשעת חירום במקרה דנן נועד אך לגשר על פרק הזמן הנדרש להסדרת הסיוע בחקיקה, בשל הצורך הדוחק להגנה על בריאות הציבור ולמניעת התפשטות בלתי ניתנת להשבה לאחור של זן האומיקרון עד שיהיה ניתן להשלים הליך חקיקה, ובשום אופן לא נועד להחליף אותה.

40. עוד טוענות העותרות לענין התועלת בהסתייעות בשירות. לטענתן, ההסתייעות לא תהיה אפקטיבית לקטיעת שרשרת הדבקה, נוכח הצורך להמתין לריצוף הגנטי. כאן יובהר, כי פעולת הריצוף הגנטי אכן אורכת בשלב זה מספר ימים אולם מכל מקום אין בכך לעכב את בידודו של מי שחשוד באומיקרון. זאת משום שבדיקת ה-PCR הרגילה שערך, שעל יסודה נמצא הצורך להפנותו לריצוף גנטי, היא לבדה מבססת את חובתו לשהות בבידוד, עוד טרם שתתקבל תוצאת הריצוף הגנטי.

ובהקשר זה יובהר, בניגוד לאמור בעתירה באשר לבידוד מחוסנים, אף מי שמחוסן או מחלים חייב בבידוד ככל שבדיקת ה-PCR שלו חיובית – ראו צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), תש"ף-2020 אשר קובע בסעיף 2(יב') כי מחלים חייב בבידוד ככל שהיה

במגע הדוק עם חולה קורונה, הכל כמוגדר בצו; וראו גם הגדרת "מחלים" בסעיף 1 לצו הכוללת "מי שקיבל ממשרד הבריאות אישור החלמה תקף, לרבות מי שקיבל תעודת מחוסן תקפה".

לכך נוסף, כי גם מי שהיה במגע עם מי שחלה בזן האומיקרון נדרש לבידוד, וזאת בין אם היה מחוסן או מחלים (ראו סעיף 2(יב1) לצו).

לבקשה לצו ביניים

41. העותרות מבקשות מבית המשפט הנכבד להוציא צו ביניים המונע את השימוש באיכוני השב"כ עד להחלטה אחרת. לדין, השימוש באיכוני נפסל בבג"ץ, ומאזן הנוחות נוטה בבירור להקפאת המצב ערב התקנת התקנות, ולפיכך, טוענות העותרות, בידי המדינה האפשרות לברר מגעים באמצעות חקירה אפידמיולוגית אנושית. (סעיף 28(ג) לעתירה).

42. לכך נשיב, כי השימוש באיכוני כשלעצמו לא נפסל בפסיקת בית המשפט הנכבד, אשר מצא כי אין עילה לביטול חוק הוראות השעה. קביעות פסק הדין התייחסו למישור הפעלת שיקול הדעת המינהלי בהחלטות ההסמכה, בהינתן קביעות בית המשפט באשר לגורפות ההסמכות ואי-השתנותן על-פני ציר הזמן והשינויים שנודעו בהתמודדות עם המגפה. טעמים אלה, כפי שפורט לעיל, אינם מתקיימים בהחלטת הממשלה על התקנת התקנות בהן עסקינן. ההיפך הוא הנכון.

מאזן הנוחות נוטה אף הוא בבירור לטובת מיצוי הצעדים למיגור הזן החדש. אל מול הפגיעה בפרטיות, המוגבלת בהיקפה כיוון שהבדיקה נעשית לענין חולים ספורים, עומדות הזכות לחיים ולבריאות של כל פוטנציאל הנפגעים בציבור מן הנגיף, ככל שלא ימוגר.

זאת ועוד – מתן צו הביניים יאיין כעת את אפקטיביות השימוש בשירות מעיקרה, שכן המרוץ למיגור זן האומיקרון בטרם יתפשט בקהילה הוא מרוץ נגד הזמן. עצירת שעון החול ומניעת יישום התקנות, שקולה מבחינה מעשית לביטול התקנות גופן, בטרם חלפה התקופה התחומה שהועידה לכך הממשלה – תקופה בת 5 ימים.

43. לאור כל אשר פורט לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה ואת הבקשה לצו ביניים ולחייב את העותרות בהוצאות המשיבים.

האמור בתגובה אושר על-ידי ד"ר שרון אלרעי-פרייס, ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות, וכן המכונה "יוריי" משירות הביטחון הכללי. מטעמים טכניים לא ניתן היה להחתימם כעת על תצהיר, ולפיכך יוגשו התצהירים בהודעה נוספת מחר.

היום, 30 בנובמבר 2021

רון רוזנברג, עו"ד

סגן בכיר במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

שוש שמואלי, עו"ד

סגנית מנהל מחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

תוכן עניינים

מס'	שם הנספח	עמ'
מס' 1	צילום חוות דעתה של די"ר אלרעי-פרייס מיום 27.11.21	3
מס' 2	צילום מכתבו של מזכיר הממשלה אל יו"ר הכנסת מיום 28.11.21, בצירוף התקנות	8
מס' 3	צילום חוות דעת הרשות להגנת הפרטיות מיום 29.11.21	20
מס' 4	צילום החלטת הממשלה מס' 736 מיום 30.11.21	23
מס' 5	צילום מכתב התשובה אל העותרות מיום 30.11.21	38

נספח מש/1

צילום חוות דעתה של ד"ר

אלרעי-פרייס מיום 27.11.21

עמ' 3

כ"ג בכסלו, התשפ"ב
 27 נובמבר 2021
 1189612021
 (בתשובה נא ציין מספרנו)
 מסי' תיק - 21

הנדון: חוות דעת אפידמיולוגית – הצורך באיכוני שב"כ לאיתור מגעים שנחשפו לחולה הנושא ווריאנט מסוכן

רקע

וריאנט B.1.1.529 (המכונה ע"י ארגון הבריאות העולמי - "אומיקרון") התגלה לראשונה בתאריך 23/11/2021 בסריקת רצפים ע"י חוקר מ-Imperial college בלונדון. הוריאנט זוהה ברצפים מדרום אפריקה, בוטסואנה, והונג קונג.

מבחינה ביולוגית הוריאנט מכיל מספר רב במיוחד של מוטציות, כאשר המספר המדאיג ביותר הוא של מוטציות בחלבון הספייק, כ-38, עד כדי שינוי ביכולת זיהוי אחד הגנים (גן S) בחלק משיטות הבדיקה.

מתוך המוטציות המדאיגות בספייק, המדאיגות ביותר הן אלו באיזור ה-RBD-Receptor Binding Domain. זהו האיזור האחראי על הקישור עם הקולטן האנושי (זה מנגנון הכניסה של הנגיף לתאים האנושיים) וגם המוקד לפעילות רוב הנוגדנים המנטרלים.

בווריאנט אלפא יש מוטציה אחת ב RBD, בדלתא 2 ובגמא ובטא 3. בווריאנט חדש זה יש 15 מוטציות ב-RBD. ה-15 הללו כוללות גם את ה-3 שקיימות בבטא וגמא, שבגללן נטען שלווריאנטים אלו נמדדה יכולת ניטרול נמוכה ביותר של סרום מחוסנים. כאמור, בנוסף ל-3 אלו יש עוד 12 מוטציות נוספות ב-RBD במוטציה זו, שחלק ניכר מהן כבר מופיע בווריאנטים מדאיגים אחרים.

שינויים גנטיים אלה, כפי שתוארו, עלולים להגביר את פוטנציאל המידבקות של הנגיף, את אלימות הנגיף, ואף לפגוע באופן משמעותי ביעילות ההגנה החיסונית כנגדו, הנוצרת בעקבות התחסנות ו/או החלמה, או אף לעקוף אותה לחלוטין.

בשל הזמן הקצר שחלף מאז זיהוי וריאנט זה, טרם התבררו השפעות אפידמיולוגיות וקליניות שלו, אך קיימים סימנים מדאיגים, ובכללם קצב התפשטותו הגבוה בדרום אפריקה, כולל דחיקה מהירה של זן

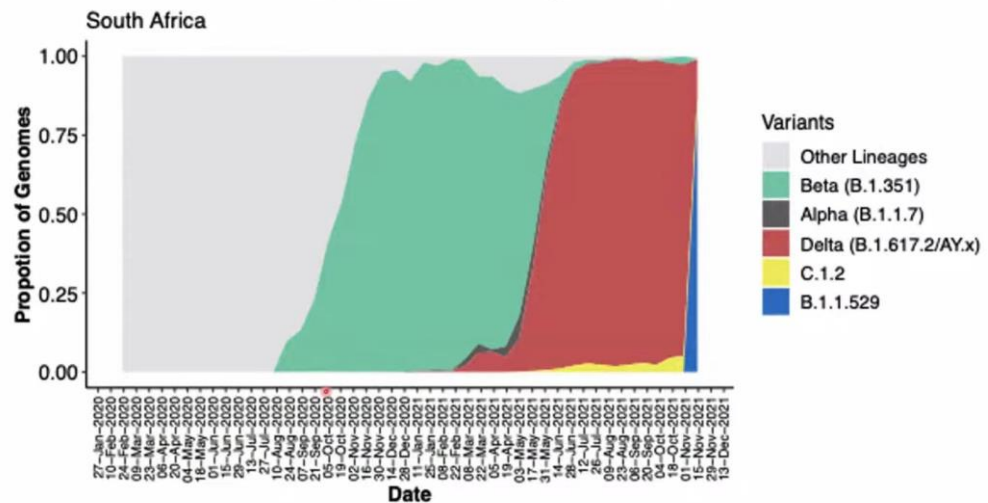
ראש שרותי בריאות הציבור

Director of Public Health Services

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

הדלתא, שהיה הזן הנפוץ לאורך זמן (כפי שניתן לראות באיור), וגל תחלואה משמעותי במדינה, כולל הכפלה בשיעור התמותה המדווח בשבוע האחרון (מ- 0.15 פטירות למיליון ב- 18.11.21 ל- 0.34 פטירות למיליון ב- 24.11.21).

B.1.1.529 becoming dominant

מאפייני השינויים הגנטיים של וריאנט זה מצביעים על כך שמדובר **בזן חדש**, ולכן, נקיטת צעדים מהירים לצמצום הסיכון לכניסתו ולמניעת התפשטותו היא קריטית ויכולה לשנות את תמונת המצב האפידמיולוגית במדינת ישראל, לאורך זמן.

חשיבות זיהוי ואיתור של מגעים במקרה של וריאנט מסוכן

חקירה אפידמיולוגית מהווה כלי משמעותי ביותר לקטיעת שרשראות ההדבקה של נושאי הנגיף. מהותה של חקירה זו היא - לאתר את כלל האנשים שבאו במגע עם החולה המאומת, להכניס אותם לבידוד בשל החשד להדבקה, לקחת מהם דגימות לאימות/שליטת ההדבקה, ולעקוב אחר מאפיינים קליניים ואפידמיולוגיים של אירועי הדבקה.

לצד החשיבות הגבוהה של ביצוע חקירות אפידמיולוגיות איכותיות, קיימות בשיטה זו מגרעות משמעותיות שאינן מאפשרות להגיע לאיתור של כלל המגעים. חלקן הקטן קשור לחוסר רצון מצד החולה לשתף מידע עם החוקרים, אך לרוב הקושי נובע מכך שהאדם לא זוכר את כל המקומות / האירועים בהם ביקר, ואת הזמנים בהם שהה שם. בנוסף, החולה עצמו לעולם לא יוכל למסור פרטים של אנשים שאינו מכיר, גם אם

שהו לידו במשך פרק זמן ממושך – למשל בחנות, בהופעה או מסעדה – מה שמוגדר כמגעים אקראיים. גם מנגנון של פרסום מקומות וזמני חשיפה לציבור הוא בעל אפקטיביות מוגבלת מאד.

צרכים אלה מתחדדים כאשר מדובר בחשד לקיום וריאנט מסוכן של הנגיף, כך שיש משמעות קריטית לאיתור כלל המגעים, תוך פרק זמן מינימלי אפשרי, על מנת לצמצם את הסיכון להתפשטות התחלואה באוכלוסייה. מאחר והבדיקות עצמן לוקחות זמן, ויכולות להיות שליליות כוזבות, ומתוך מטרה לזהות במהירות את כל שרשרת ההדבקה, חשוב במקרה כזה לזהות את המגעים, וכן את המגעים של אותם מגעים, בכדי להכניסם לתהליך בדיקה ובידוד.

לכן, נדרשת הפעלת היכולות הטכנולוגיות המצויות בידי השב"כ, לשם סיוע באיתור מהיר ככל שניתן של כלל נתיבי התנועה והמיקומים של מי שהוא חולה מאומת, שלפי המדינה ממנה הגיע (מדינות בסיכון מירבי), או שיש חשש שהוא נושא של הווריאנט מסוכן על בסיס סיפור אפידמיולוגי או ממצא מעבדתי ראשוני בבדיקת PCR בה נראה חוסר זיהוי של גן S כאשר יתר הגנים חיוביים, וזאת מרגע החשיפה הראשונה הידועה שלו (או כניסתו לישראל) ולאורך כל תקופת הדגירה, איתור מי ששהו בסביבתו הקרובה במקומות בהם שהה (להלן – המגעים הקרובים), ושל מי ששהו בסביבה הקרובה של המגעים הקרובים, וזאת על מנת שמשרד הבריאות יוכל ליצור קשר ישיר עם המגעים הקרובים, ועם המגעים של המגעים הקרובים, על מנת להביאם להיכנס לבידוד במהירות האפשרית, לבדוק אותם, לעקוב אחר מצבם, ולהביא לאבחון מוקדם שלהם, ככל שנדבקו וחלו, וכדי לצמצם את החשיפה שלהם לאנשים נוספים.

בשלב זה מבוקש להפעיל את סיוע השב"כ לתקופה של עד 21 ימים, כיוון שככל הנראה לא יהיה מידע משמעותי נוסף על מידת האלימות והסיכון מהווריאנט לפני חלוף תקופה זו. ככל שיהיה לפני כן מידע שיאפשר להפחית את רמת הסיכון – ניתן יהיה להפסיק את ההסתייעות.

בחלק גדול מהמצבים לא ניתן לזהות מגעים אקראיים (כדוגמת נסיעה בתחבורה ציבורית בה לא קיימת אפשרות רכישת כרטיסי נסיעה מראש, שהייה בקניונים ומקומות ציבוריים נוספים בהם לא קיים רישום נוכחים ועוד). במצב כזה, לאחר מיצוי יכולות התחקור האפידמיולוגי, ניתן יהיה להיעזר גם ביכולות השב"כ לנושא זה.

לסיכום,

האמצעי החשוב והמשמעותי ביותר להתמודדות עם התפשטות הנגיף הוא בידוד מהיר של האנשים שנדבקו וחולים במחלה ואלו אשר באו איתם במגע, קרוב ובמגע משני (מגע של מגע). האסטרטגיה של מניעת חשיפה להידבקות במחלה על בסיס בידוד של מי שנחשפו לחולה ובדיקת הנחשפים, היא היעילה ביותר למניעת הדבקה במחלה.

החקירה האפידמיולוגית היא הבסיס לקטיעת שרשראות, אך במצב של חשד לווריאנט מסוכן המתפשט במהירות חשוב להיעזר בכלי טכנולוגי שיעילותו כבר הוכחה, שיזהה במהירות מגעים, גם אקראיים - עליהם המאומת אינו יכול להצביע, וכן מגעים של המגעים הקרובים, בצורה מהירה. הפעלת כלל הכלים - האנושיים והטכנולוגיים בזיהוי ווריאנט שמתפשט במהירות יכולה לסייע לזיהוי מהיר של מאומתים נוספים ולתרום תרומה מכרעת ביכולת לקטוע שרשראות הדבקה, להאט ולעצור את התפשטות ווריאנט מסוכן שעלול לשנות באופן חד את תמונת המצב של תחלואה במדינת ישראל ואולי אף לחייב הגבלות על המשק. היכולת לפעול מהר, יעיל ובאופן 'כירורגי' ומדויק, רק במקרים של וריאנט מסוכן - יעילה בעיקר כאשר מספר המאומתים באותו וריאנט הוא נמוך, ואז יש להפעילה ללא השהייה. נכון לכתיבת חוות דעת זו ידוע מהתאריך 26.11.21 על 3 מקרים (מאומתת ודאית אחת ועוד שני מקרים חשודים), ומהיום, 27.11.21, נוספו עוד 4 מקרים חשודים.

לאור זאת, חיוני להפעיל את כלי האיכון במהירות האפשרית בכדי לזהות מאומתים ולהגן על בריאות הציבור.

בברכה,

ד"ר שרון אלרעי-פרייס
ראש שרותי בריאות הציבור

נספח מש/2

**צילום מכתבו של מזכיר
הממשלה אל יו"ר הכנסת
מיום 28.11.21, בצירוף
התקנות**

עמ' 8

מזכיר הממשלה

ירושלים, כ"ד בכסלו התשפ"ב
28 בנובמבר 2021

לכבוד
יושב ראש ועדת החוץ והביטחון
הכנסת

לכבוד
יושב ראש הכנסת
הכנסת

שלום רב,

הנדון: תקנות שעת חירום (הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום

התפשטות זן אומיקורן OMICORN של נגיף הקורונה החדש), התשפ"ב-2021

בהתאם לסמכותה לפי סעיף 39(א) לחוק יסוד: הממשלה, החליטה הממשלה, בהחלטתה מיום 28.11.2021 להתקין תקנות שעת חירום (הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות זן אומיקורן OMICORN של נגיף הקורונה החדש), התשפ"ב-2021. בהתאם לסעיף 39(א) האמור, מבקשת הממשלה מיושב ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת להניח את התקנות המצורפות בזה על שולחן ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

בהתאם לסעיף 73(א) לתקנון הכנסת, מבקשת הממשלה מיושב-ראש הכנסת להניח על שולחן הכנסת את תקנות שעת חירום (הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות זן אומיקורן OMICORN של נגיף הקורונה החדש), התשפ"ב-2021.

בברכה,

שלום שלמה
מזכיר הממשלה

העתק: ראש הממשלה
היועץ המשפטי לממשלה
מזכירת הכנסת
מנהל ועדת החוץ והביטחון של הכנסת

תקנות שעת חירום (הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות זן אומיקורן omicron של נגיף הקורונה החדש), התשפ"ב-2021

בתוקף סמכותה לפי סעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה¹, מתקינה הממשלה תקנות שעת חירום אלה:

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בתקנות שעת חירום אלה -

"גורם מוסמך במשרד הבריאות" - מי שהוסמך לפי תקנה 13(א);

"גורם מוסמך בשירות" - מי שהוסמך לפי תקנה 11(ב);

"זן אומיקורן" - זן אומיקורן omicron (מספר B.1.1.529) של נגיף הקורונה החדש "Novel Coronavirus 2019-nCoV";

"חולה" - חולה עם ממצא מעבדתי חיובי לזן אומיקורן של נגיף הקורונה החדש או מי שתוצאת הבדיקה שלו העלתה חשד שהוא חולה בזן אומיקורן בהתאם להנחיות קליניות של נציג משרד הבריאות לפי פקודת בריאות העם, 1940²;

"חוק שירות הביטחון הכללי" - חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002³;

"מגע קרוב עם חולה" - מגע עם חולה העלול להביא להדבקה במחלה, בהתייחס למרחק מהחולה ולזמן החשיפה אליו, בהלימה, ככל האפשר, להנחיות הקליניות של נציג משרד הבריאות, כפי שפורטו בנוהל משרד הבריאות;

"מחלה" - המחלה הנגרמת על-ידי זן אומיקורן;

"מידע טכנולוגי" - נתוני זיהוי, נתוני מיקום ונתוני התקשרויות, למעט תוכן שיחה כמשמעותו בחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979⁴;

"מכשיר טלפון נייד" - ציוד רדיו טלפון נייד כמשמעותו בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982⁵;

"נוהל משרד הבריאות" - הנוהל שנקבע לפי תקנה 8;

"נוהל השירות" - הנוהל שנקבע לפי תקנה 7;

"נציג משרד הבריאות" - כל אחד מאלה:

(1) המנהל הכללי של משרד הבריאות;

(2) ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות או סגנו;

"נתוני התקשרויות" - מספר הטלפון של המתקשר, מספר הטלפון של יעד ההתקשרות ומועד ההתקשרות;

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 158.

² ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191.

³ ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

⁴ ס"ח התשל"ט, עמ' 118.

⁵ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

"נתוני זיהוי" – שם, מספר זהות, מספר טלפון ותאריך לידה;

"נתוני מיקום" – נתוני איכון של מכשיר טלפון נייד;

"פרטי בקשה לקבלת סיוע" – הפרטים כמפורט להלן, לגבי חולה שהבקשה נוגעת אליו:

(1) שם החולה;

(2) מספר הזהות של החולה;

(3) מספר הטלפון של החולה;

(4) המספר הסידורי של החולה ברשימת החולים שמנהל

משרד הבריאות לפי תקנה 15;

(5) תאריך אבחון כחולה;

(6) התאריך שממנו נדרשת הבדיקה שחל עד 7 ימים לפני

תאריך אבחון כחולה ולפי ההנחיות המקצועיות של נציג

משרד הבריאות;

" צווי הבידוד" – שניים אלה:

(1) צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020⁶;

(2) צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש 2019) (בידוד בבית חולים) (הוראת שעה), התש"ף-2020⁷;

" השירות" – שירות הביטחון הכללי.

פרק ב': הסמכת חירום של שירות הביטחון הכללי לביצוע פעולות סיוע

2. הסמכת השירות לצורך סיוע למשרד הבריאות בחקירה אפידמיולוגית לצמצום ומניעת התפשטות של זן אומיקרון, מוסמך השירות לבצע פעולות סיוע כאמור בתקנה 3 לשם זיהוי נתוני מיקום ונתיבי תנועת החולה ואיתור מי שעלולים היו להידבק ממנו, לפי ההנחיות המקצועיות של נציג משרד הבריאות, בתקופה של עד 7 ימים לפני תאריך אבחון במחלה וזיהוי האנשים שבאו במגע קרוב עם החולים.

3. סמכויות השירות במכירת פעולות הסיוע (א) בתקופת תוקפן של תקנות שעת חירום אלה מוסמך השירות, על פי בקשה לקבלת סיוע כאמור בתקנה 4, לבצע את הפעולות האלה (בתקנות שעת חירום אלה – פעולות סיוע):

(1) לעבד מידע טכנולוגי לגבי החולה שהבקשה נוגעת אליו, לגבי האנשים שבאו במגע קרוב עם החולה, בנוגע לתקופה של עד 7 ימים לפני תאריך אבחון כחולה ולפי ההנחיות המקצועיות של נציג משרד הבריאות;

(2) להעביר לגורם מוסמך במשרד הבריאות את פרטי המידע כמפורט להלן, או חלק מהם, ככל שהדבר דרוש ואפשרי (בתקנות שעת חירום אלה – פרטי המידע הדרושים):

⁶ ק"ת התש"ף, עמ' 516.
⁷ ק"ת התש"ף, עמ' 620.

(א) לגבי החולה – נתוני מיקום בתקופה של עד 7 ימים לפני תאריך
אבחון כחולה ולפי ההנחיות המקצועיות של נציג משרד הבריאות;

(ב) לגבי אנשים שבאו במגע קרוב עם החולה – נתוני זיהוי,
התאריך והשעה שבהם היו במגע קרוב אחרון עם החולה והמיקום שבו
התקיים אותו מגע;

(ב) פעולות הסיוע יתבצעו על בסיס מידע טכנולוגי בלבד המוחזק בידי השירות
לפי כל דין, ובכפוף להגבלות המפורטות בפרק ג'.

(ג) פעולות הסיוע יתבצעו תוך שמירה על פרטיותם וכבודם של החולה ושל
האנשים שבאו במגע קרוב עם החולה.

(א) בקשה לקבלת סיוע תוגש בידי גורם מוסמך במשרד הבריאות לגורם מוסמך
בשירות (בתקנות אלה – בקשה לקבלת סיוע).

(ב) בקשה לקבלת סיוע תכלול את כל פרטי הבקשה לקבלת סיוע לגבי החולה
שהבקשה נוגעת אליו, המצויים בידי משרד הבריאות.

(ג) משרד הבריאות יודיע לחולה שהבקשה לקבלת סיוע נוגעת אליו, על כך שעקב
אבחון כחולה הועברו פרטיו לבדיקה באמצעים טכנולוגיים בשירות; הודעה כאמור
תישלח בסמוך להעברת הבקשה לקבלת סיוע ותכלול גם מידע על מטרת הבדיקה ועל
הדרך שבה יוכל החולה לברר פרטים נוספים בעניין זה.

הוגשה בקשה לקבלת סיוע, יעביר גורם מוסמך בשירות לגורם מוסמך במשרד
הבריאות, את פרטי המידע הדרושים לגבי החולה שהבקשה נוגעת אליו ולגבי מי שבא
במגע קרוב עם החולה; גורם מוסמך בשירות לא יעביר כל מידע אחר.

(א) משרד הבריאות יודיע לאדם שנמצא כי היה במגע קרוב עם חולה במועד
מסוים, על הממצא האמור ועל החובה החלה עליו לפי דין בשל כך; הודעה כאמור
תכלול גם מידע על הדרך שבה יוכל אותו אדם לברר פרטים נוספים בעניין זה ולפנות
בהשגה לפי תקנת משנה (ג), ולא תכלול פרטים מזהים לגבי החולה.

(ב) משרד הבריאות רשאי לשלוח לאדם שנשלחה לו הודעה כאמור בתקנת משנה
(א), הודעות תזכורת לגבי החובה החלה עליו לפי דין כפי שנמסר לו בהודעה.

(ג) אדם שקיבל הודעה לפי תקנת משנה (א), רשאי לפנות לגורם מוסמך במשרד
הבריאות בבקשה לבחינה חוזרת של הנתונים שעל בסיסם התקבלה ההודעה (בתקנות
שעת חירום אלה – השגה).

(ד) פנה אדם בהשגה, יתחשב גורם מוסמך במשרד הבריאות בהחלטתו בה, בין
היתר, בהצהרתו של המשיג לעניין מיקומו במועד הנקוב בהודעה והיותו במגע קרוב
עם חולה במועד מסוים.

4. בקשה לקבלת סיוע

5. העברת פרטי המידע
הדרושים

6. הודעה לאדם שבא
במגע קרוב עם חולה
והשגה עליה

(ה) פנה אדם בהשגה, רשאי גורם מוסמך במשרד הבריאות להעביר לשירות בקשה נוספת לביצוע פעולות הסיוע לגבי החולה שאותו אדם היה במגע קרוב עמו ואת פרטי ההשגה, ככל הנדרש, והשירות יהיה רשאי לבצע פעולות סיוע לגבי אותו חולה פעם נוספת, אם הדבר נדרש.

(ו) החלטה על דחיית ההשגה לפי תקנה זאת תהיה מנומקת ותימסר לפונה בהקדם האפשרי בנסיבות העניין, ולא יאוחר מ-24 שעות ממועד הפנייה בהשגה.

7. (א) נוהל השירות לעניין דרכי הפעולה של השירות במסגרת פעולות הסיוע, הוא הנוהל שאישר היועץ המשפטי לממשלה לפי חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש וקידום השימוש בטכנולוגיה אזרחית לאיתור מי שהיו במגע קרוב עם חולים (הוראת שעה), התש"ף-2020⁸, (להלן – חוק ההסמכה) בשינויים המחויבים; ראש השירות מוסמך, באישור היועץ המשפטי לממשלה, לתקן את הנוהל בהיבטים הנדרשים לצורך תקנות שעת חירום אלה; תיקונים כאמור לנוהל יובאו לידיעת ועדת הכנסת לענייני השירות כהגדרתה בסעיף 6 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב - 2002⁹.

(ב) נוהל השירות הוא חסוי וגילוי או פרסומו אסור, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 22(א) ו-(ב) לחוק שירות הביטחון הכללי.

8. (א) נוהל משרד הבריאות הוא הנוהל שאישר היועץ המשפטי לממשלה לפי חוק ההסמכה, ואשר כולל את כל המפורט להלן; המנהל הכללי של משרד הבריאות מוסמך, באישור היועץ המשפטי לממשלה, לתקן את הנוהל בהיבטים הנדרשים לצורך תקנות שעת חירום אלה:

- (1) הוראות לעניין הגשת בקשה לקבלת סיוע;
- (2) אופן השימוש בפרטי המידע הדרושים, החזקתם, שמירתם ומחיקתם;
- (3) ההנחיות הקליניות של נציג משרד הבריאות לעניין מגע קרוב עם חולה כפי שהן בתוקף מזמן לזמן;
- (4) הוראות לעניין טיפול בהשגות לפי תקנה 6(ג);
- (5) הוראות לעניין החרגת העברתם של פרטי בקשה לקבלת סיוע של חולה שהוא עיתונאי.

(ב) נוהל משרד הבריאות או כל תיקון בו יפורסם בהקדם האפשרי באתר האינטרנט של משרד הבריאות.

9. (א) בהפעלת סמכויות השירות לפי תקנות שעת חירום אלה, לא יעמוד השירות בקשר כלשהו עם חולה או עם אנשים שבאו במגע קרוב עם חולה.

(ב) השירות לא יעסוק בפעילות פיקוח ואכיפה על הפרת חובת בידוד לפי צווי הבידוד, ולא יסייע לפעילות כאמור.

פרק ג': שמירת מידע, שימוש בו, העברתו ומחיקתו

⁸ ס"ח התש"ף, עמ' 166.
⁹ ס"ח התשס"ב עמ' 179.

10. שמירת מידע בשירות ומחיקתו
- (א) השירות ישמור את פרטי הבקשה לקבלת סיוע ואת פרטי המידע הדרושים, במחשבי השירות בלבד, ובנפרד מכל מידע אחר המוחזק בידי השירות לפי כל דין.
- (ב) מידע כאמור בתקנת משנה (א) יישמר לתקופה של 14 ימים מיום העברת פרטי המידע הדרושים לגורם מוסמך במשרד הבריאות לפי תקנה 5 או עד תום תקופת תוקפן של תקנות שעת חירום אלה, לפי המוקדם, ובתום התקופה – יימחק; כל מידע אחר שנוצר בעת עיבוד המידע הטכנולוגי כאמור בתקנה 3(א)(1) – יימחק מיד.
11. הגבלות לעניין שימוש במידע בשירות, והסמכת בעלי תפקידים
- (א) השירות יעשה שימוש בפרטי בקשה לקבלת סיוע ובפרטי המידע הדרושים לצורך ביצוע פעולות הסיוע בלבד.
- (ב) ראש השירות או מי שהוא הסמיך לכך יסמיך בעלי תפקידים בשירות לצורך ביצוע פעולות סיוע, והם בלבד יהיו רשאים לבצע את פעולות הסיוע ויהיו מורשי גישה לפרטי בקשות לקבלת סיוע ולפרטי המידע הדרושים.
- (ג) בעל תפקיד יוסמך לפי תקנת משנה (ב) לאחר שחתם על טופס התחייבות לשמירה על סודיות שבו הובהרה לו המשמעות הפלילית של שימוש במידע בניגוד לתקנות שעת חירום אלה.
- (ד) מידע לגבי פעולות שביצעו גורמים מוסמכים בשירות לפי תקנות שעת חירום אלה יתועד באופן ממוחשב בשירות.
12. שמירת מידע במשרד הבריאות ומחיקתו
- (א) פרטי המידע הדרושים יישמרו במשרד הבריאות בדרך שתבטיח את אבטחת המידע, את סודיותו ואת חיסיון נתוני הזיהוי של החולים או של האנשים שבאו במגע קרוב עם חולה.
- (ב) בתום תקופת תוקפן של תקנות שעת חירום אלה ימחק משרד הבריאות את פרטי המידע הדרושים שהועברו אליו על פי בקשות לקבלת סיוע.
- (ג) נציג משרד הבריאות יוודא את ביצוע מחיקת פרטי המידע כאמור בתקנה זאת.
13. הגבלות לעניין גישה למידע במשרד הבריאות ועיון בו, והסמכת בעלי תפקידים
- (א) המנהל הכללי של משרד הבריאות יסמיך בעלי תפקידים במשרד הבריאות לעיין בפרטי המידע הדרושים, כולם או חלקם, בהתאם לנדרש לשם מילוי תפקידיהם לפי תקנות שעת חירום אלה, כמפורט להלן:

- (1) טיפול בבקשות לקבלת סיוע;
- (2) קבלת פרטי המידע הדרושים;
- (3) ביצוע הפעולות הדרושות לשם משלוח הודעות לחולים לפי תקנה 4(ג) או משלוח הודעות לאנשים שבאו במגע קרוב עם חולים לפי תקנה 6(א) או (ב);
- (4) טיפול בהשגות לפי תקנה 6(ג);
- (5) אבטחת המידע כאמור בתקנה 12(א);
- (6) בקרה, פיקוח או דיווח על ביצוע הוראות תקנות שעת חירום אלה.

(ב) בעל תפקיד יוסמך לפי תקנת משנה (א) לאחר שחתם על טופס התחייבות לשמירה על סודיות שבו הובהרה לו המשמעות הפלילית של שימוש במידע בניגוד להוראות תקנות שעת חירום אלה.

(ג) לנציג משרד הבריאות ולגורמים המוסמכים במשרד הבריאות, ולהם בלבד, תהיה גישה לפרטי המידע הדרושים.

(א) השירות לא יעביר כל מידע שהתקבל לפי תקנות שעת חירום אלה, למעט העברת פרטי המידע הדרושים למשרד הבריאות לפי תקנה 3.

14. הגבלות לעניין העברת מידע מהשירות וממשרד הבריאות

(ב) גורם מוסמך במשרד הבריאות לא יעביר מידע שקיבל מהשירות לפי תקנות שעת חירום אלה, למעט העברת מידע לפי כל דין על כך שאדם נכלל ברשימת החייבים בבידוד כאמור בתקנה 15(ג).

(א) אדם שהגיע אליו מידע לפי תקנות שעת חירום אלה, למעט מידע על כך שאדם נכלל ברשימת החייבים בבידוד, ישמרנו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לצורך ביצוע תקנות שעת חירום אלה.

15. סודיות, הגבלת שימוש וחיסיון

(ב) מידע כאמור בתקנת משנה (א) יהיה חסוי בפני כל אדם, לא ייעשה בו שימוש לצורך הליך משפטי, לרבות חקירה על פי דין, ולא יתקבל כראיה במשפט.

(ג) בתקנה זאת, "רשימת החייבים בבידוד" – רשימה שמנהל משרד הבריאות, הכוללת את פרטיהם של אנשים החבים בבידוד מכוח צווי הבידוד.

פרק ד': דיווחים

(א) ראש השירות ידווח בכתב ליועץ המשפטי לממשלה ולוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, עד יום כ"ז בכסלו התשפ"ב (1 בדצמבר 2021), על כל אלה:

16. דיווח לכנסת וליועץ המשפטי לממשלה

- (1) מספר החולים שלגביהם התבקש השירות לעבד מידע טכנולוגי על פי בקשה לקבלת סיוע;
- (2) מספר האנשים שאת פרטי המידע הדרושים לגביהם העביר השירות למשרד הבריאות בשל הימצאם במגע קרוב עם חולה, על פי בקשה לקבלת סיוע;
- (3) אירועים מיוחדים ותקלות בהפעלת סמכויות השירות לפי תקנות שעת חירום אלה, ודרך הטיפול בהם; היה המידע כאמור מסווג – יועבר הדיווח לוועדת הכנסת לענייני השירות;
- (4) מצב מחיקת המידע לפי תקנה 10(ב).
- (ב) נציג משרד הבריאות או מי מטעמו ידווח בכתב ליועץ המשפטי לממשלה ולוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, עד יום כ"ז בכסלו התשפ"ב (1 בדצמבר 2021), על כל אלה:
- (1) מספר החולים שלגביהם התבקש השירות לעבד מידע טכנולוגי על פי בקשה לקבלת סיוע;
- (2) מספר האנשים שלהם הודיע משרד הבריאות כי היו במגע קרוב עם חולה לפי תקנה 6;
- (3) מספר האנשים שנמצא כי היו במגע קרוב עם חולה, ומתוכם –
- (א) מספר האנשים שנמצא כי היו במגע קרוב עם חולה על בסיס פעולות הסיוע בלבד;
- (ב) מספר האנשים שנמצא כי היו במגע קרוב עם חולה הן על בסיס פעולות הסיוע והן על בסיס חקירה אפידמיולוגית;
- (ג) מספר האנשים שנמצא כי היו במגע קרוב עם חולה על בסיס חקירה אפידמיולוגית בלבד;
- (ד) מספר האנשים שנמצא כי היו במגע קרוב עם חולה על בסיס מידע שהגיע ממקור אחר;
- (4) מספר החולים החדשים שאובחנו בתקופת הדיווח וכן מספר החולים מתוכם –
- (א) שאותרו על בסיס פעולות הסיוע בלבד;
- (ב) שאותרו הן על בסיס פעולות הסיוע והן על בסיס חקירה אפידמיולוגית;
- (ג) שאותרו על בסיס חקירה אפידמיולוגית בלבד;
- (ד) שאובחנו כחולים ולא אותרו על בסיס פעולות סיוע או חקירה אפידמיולוגית;
- (5) הפעולות שביצע משרד הבריאות בהתבסס על פרטי המידע הדרושים שהועברו אליו מהשירות;

(6) אירועים מיוחדים ותקלות בפעולות משרד הבריאות לפי תקנות שעת חירום אלה, ודרך הטיפול בהם;

(7) מספר ההשגות שהוגשו למשרד הבריאות לפי תקנה 6(ג), אופן הטיפול בהשגות כאמור, וכן מספר ההשגות שלאחר בחינה חוזרת של הנתונים נמצא כי מידע שנכלל בבקשה לקבלת סיוע היה שגוי או לא מדויק.

(ג) נציג משרד הבריאות ידווח בכתב ליועץ המשפטי לממשלה ולוועדת החוץ והביטחון של הכנסת על מצב מחיקת המידע לפי תקנה 12(ב), בתוך שבוע מהמועד שנקבע באותה תקנה.

פרק ה': הוראות שונות

17. עונשין
אדם שגילה מידע שהגיע אליו לפי תקנות שעת חירום אלה, או עשה בו שימוש, בניגוד לתקנה 15(א), דינו – מאסר שלוש שנים.

18. תחולת הוראות חוק שירות הביטחון הכללי ושמירת סמכויות
(א) במילוי תקנות שעת חירום אלה יחולו על השירות ועל עובדיו הוראות חוק שירות הביטחון הכללי.

(ב) אין בתקנות שעת חירום אלה כדי לגרוע מאחריותו או מסמכותו של כל גוף אחר לפי כל דין.

19. תוקף
תוקפן של תקנות שעת חירום אלה עד יום כ"ח בכסלו התשפ"ב (2 בדצמבר 2021).

נפתלי בנט
ראש הממשלה

כ"ד בכסלו התשפ"ב
(28 בנובמבר 2021)
(חמ 5969-3)

דברי הסבר

לאור החשש מהתפשטות וריאנט האומיקרון, בחן משרד הבריאות את הצורך להסתייע בשירות הביטחון הכללי (להלן – שב"כ) במסגרת המאמץ הלאומי לצמצום התפשטות הוריאנט, וזאת באמצעות זיהוי נתוני המיקום ונתיב תנועתו של החולה, וזיהוי אנשים שבאו עמו במגע קרוב.

ברקע הדברים, כמפורט בחוות דעת משרד הבריאות מיום 27.11.2021 (להלן – חוות הדעת) "... בשל הזמן הקצר שחלף מאז זיהוי וריאנט זה, טרם התבררו השפעות אפידמיולוגיות וקליניות שלו, אך קיימים סימנים מדאיגים, ובכללם קצב התפשטותו הגבוה בדרום אפריקה, כולל דחיקה מהירה של זן הדלתא ... כולל הכפלה בשיעור התמותה המדווח בשבוע האחרון ...". לאור זאת, צוין בחוות הדעת כי "מאפייני השינויים הגנטיים של וריאנט זה מצביעים על כך שמדובר בזן חדש, ולכן, נקיטת צעדים מהירים לצמצום הסיכון לכניסתו ולמניעת התפשטותו היא קריטית ויכולה לשנות את תמונת המצב האפידמיולוגית במדינת ישראל, לאורך זמן".

חווה הדעת מוסיפה ומתייחסת לחשיבות הזיהוי והאיתור של מגעים במקרה של וריאנט מסוכן, תוך התייחסות למגרעות שקיימות בחקירות אפידמיולוגיות שאינן מאפשרות להגיע לאיתור כלל המאומתים. בשים לב לאמור, נרשם בחוות הדעת כך - "צרכים אלה מתחדדים כאשר מדובר בחשד לקיום וריאנט מסוכן של הנגיף, כך שיש משמעות קריטית לאיתור כלל המגעים, תוך פרק זמן מינימלי אפשרי, על מנת לצמצם את הסיכון להתפשטות התחלואה באוכלוסייה".

לפיכך, חוות הדעת המליצה להפעיל את כלי האיכון של שב"כ לתקופה של עד 21 ימים, כאשר ככל שיהיה לפני כן מידע שיאפשר להפחית את רמת הסיכון ניתן יהיה להפסיק את ההסתייעות בשב"כ כאמור.

יוער כי התקנת התקנות נעשית בהמשך לדיון שהתקיים בנושא ביום 27.11.2021 בוועדת השרים לעניין התמודדות עם משבר הקורונה והשלכותיו, ובמקביל לגיבוש הצעת חוק בעניין הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה זן אומיקרון (הוראת שעה), התשפ"ב-2021.

עוד יוער, כי ההסתייעות בשב"כ נעשתה בעבר מכוח חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש וקידום השימוש בטכנולוגיה אזרחית לאיתור מי שהיו במגע קרוב עם חולים (הוראת שעה), תש"ף-2020, אשר פקע ביום 6.7.2021 (להלן – החוק). לאור הצורך הדחוף שהתעורר כאמור לעיל, מוצע להתקין תקנות שעת חירום אלה.

ככלל, מתווה ההסתייעות המוצע בתקנות אלה דומה בעיקרו לזה שנקבע בחוק. בין היתר, בתקנה 2 לתקנות נקבע, כי לצורך סיוע למשרד הבריאות בחקירה אפידמיולוגית לצמצום ומניעת התפשטות של זן אומיקרון, מוסמך שב"כ לבצע פעולות סיוע לשם זיהוי נתוני מיקום ונתיבי תנועת החולה ואיתור מי שעלולים היו להידבק ממנו, לפי ההנחיות המקצועיות של נציג משרד הבריאות, בתקופה של עד 7 ימים לפני תאריך אבחונם במחלה וזיהוי האנשים שבו במגע קרוב עם החולים.

בתקנות 7 ו-8 נקבע כי נהלי שב"כ ומשרד הבריאות, בהתאמה, לעניין תקנות אלה, יהיו הנהלים שאישר היועץ המשפטי לממשלה לפי חוק ההסמכה. כן מוסמכים, ראש השב"כ והמנהל הכללי של משרד הבריאות, לפי

העניין, באישור היועץ המשפטי לממשלה, לתקן את הנהלים. יובהר כי סמכות זו, הניתנת בתקנות לשעת חירום, לא מאפשרת לקבוע בנהלים הוראות המהוות תקנות בנות פועל תחיקתי. בתקנה 9 לתקנות נקבע, כי בהפעלת סמכויות שב"כ לפי תקנות שעת חירום אלה, לא יעמוד שב"כ בקשר כלשהו עם חולה או עם אנשים שבאו במגע קרוב עם חולה.

כמו כן כוללות התקנות הגבלה לעניין שימוש במידע בשב"כ והסמכת בעלי תפקידים; הוראות לעניין שמירת המידע במשרד הבריאות ומחיקתו; הגבלות לעניין העברת מידע משב"כ ומשרד הבריאות ומנגנון דיווח לכנסת וליועץ המשפטי לממשלה.

יודגש, כי ההסתייעות לפי התקנות מוגבלת לצורך צמצום התפשטות זן אומיקרון בלבד.

נספח מש/3

**צילום חוות דעת הרשות להגנת
הפרטיות מיום 29.11.21**

עמ' 20

כ"ה כסלו תשפ"ב
29 נובמבר 2021

לכבוד
חה"כ רם בן ברק
יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת

הנדון: עמדת הרשות להגנת הפרטיות בנוגע להסתייעות בשירות הביטחון הכללי לאיתור מגעים

להלן עמדת הרשות להגנת הפרטיות בנוגע לתקנות שעת חירום (הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות זן אומיקרון omicron של נגיף הקורונה החדש), התשפ"ב-2021, ולאפשרות הארכת ההסתייעות מעבר לפרק הזמן שנקבע בתקנות שעת החירום.

כזכור, בחוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש וקידום השימוש בטכנולוגיה אזרחית לאיתור מי שהיו במגע קרוב עם חולים (הוראת שעה), תש"ף-2020 – שמכוחו נעשה השימוש במנגנון האיכוניים עד הפסקתו במרץ 2021 – נקבע מעמדה של הרשות להגנת הפרטיות כמי שתפקידה להגיש חוות דעת עתיות לממשלה במסגרת בחינת הצורך וההצדקה בהמשך השימוש במנגנון האיכוניים (הוראת שעה זו פקעה ביולי 2021).

על רקע גילויי של זן האומיקרון, זן חדש של נגיף הקורונה שסיכוניו אינם נהירים דיו בעת הזו, ואף לא ברורה עמידותו לחיסון, החליטה הממשלה לשוב ולעשות שימוש בכלי שבידי שירות הביטחון הכללי לצורך איתור מגעים של מי שחלו בזן האומיקרון, או שבדיקתם העלתה חשד כי חלו בו.

נכון לעת הזו לא ברור האם הזן החדש גורם לתחלואה קשה יותר בנגיף הקורונה, לא ברורה מידת ההדבקה שלו, ולמעשה לא ברורים לאשורם הסיכונים הבריאותיים הנשקפים ממנו. לפיכך, נראה בשלב הזה כי קיימים סימני שאלה באשר לצורך וההצדקה להפעלה מחדש של מנגנון האיכוניים וכלי השב"כ, ובכל מקרה יש לבחון ללא הרף את הצורך בשים לב לממצאים הרפואיים וכל הידוע על אודות הזן החדש ונזקיו.

בין היתר, יש לעקוב ולבחון האם הזן החדש גורם לתחלואה קשה יותר לעומת הזנים שהיו מוכרים עד כה; האם הזן החדש עמיד לחיסונים; האם הבדיקות הקיימות מאפשרות את גילוי המהיר בקרב מי שחלו בו; האם הטיפול הקיים לנגיף הקורונה מקל על התסמינים; האם יתר ההגבלות אשר הוטלו בעקבות גילוי הזן החדש (כגון איסור כניסת זרים לישראל, חובת בידוד לשבים מחו"ל אף אם חוסנו, איסור יציאה למדינות אדומות, הרחבת חובת התו הירוק) – בכוחן להגביל ממילא את התפשטות הזן החדש, כך שלא תצמח תועלת יחסית מהפעלת שירות הביטחון הכללי; האם מערך החקירות האפידמיולוגיות נותן מענה גם לצורך בבידוד המגעים של החולים בזן החדש, והאם אין מקום להטלת מגבלות אחרות חלף השימוש בכלי השב"כ.

בהקשר זה יש לתת את הדעת גם לעובדה שרק חולים ספורים ביותר בישראל לקו עד כה בזן החדש, כאשר בישראל נעשות מדי יום קרוב ל-80 אלף בדיקות PCR. המשמעות היא שמאז התגלה הזן החדש נערכו בישראל קרוב ל-500 אלף בדיקות PCR,¹ ועד כה התגלו רק שני חולים בזן החדש.

נקודת המוצא היא כי השימוש בכלי השב"כ הוא אמצעי חריג ביותר, המגלם פגיעה קשה בזכות לפרטיות, היורדת לשורשה של חברה דמוקרטית. כידוע, ישראל היא הדמוקרטיה המערבית היחידה שעשתה עד היום שימוש בכלי מעין זה לצורך מעקב אחר מגעים של חולי קורונה.

עוד נזכיר, כי מדובר בכלי אשר הוגדר בתחילת השימוש בו, בראשית ימי משבר הקורונה, ככזה שנועד להצלת חיים.

משכך, ככל שיימצא בימים הקרובים כי לא חלה התפשטות של הזן החדש, או שהוא אינו גורם לתחלואה קשה יותר לעומת הזנים המוכרים – יהיה בכך כדי להשליך באופן מהותי, ואולי אף מכריע, על מידתיות השימוש בכלי השב"כ. כך גם אם יימצא כי החיסונים לנגיף הקורונה מוסיפים להיות אפקטיביים גם בהתמודדות עם הזן החדש.

בעת בחינת חוקתיות השימוש בכלי השב"כ, יש להזכיר גם את נקודת המוצא שקבע בית המשפט העליון, בהרכב מורחב, בבג"ץ 6732/20 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' הכנסת (1.3.2021), שעסק בחוקתיותה של החקיקה הקודמת בעניין ההסתייעות בשב"כ:

"התמקדות בזכות לפרטיות לבדה אינה משקפת את מלוא המשמעות – המעשית והרגשית כאחת – של שיטת האיכוניס. השימוש בטכנולוגיה לצורך איתור האנשים שהיו בקרבתו של חולה קורונה מאומת, להבדיל מפנייה אליו בשאלה במסגרת חקירה אפידמיולוגית, מהווה פגיעה גם בכבוד האדם, במובן של הגנה על האוטונומיה שנמצאת בליבתו. השימוש בכלי זה מסיט הצידה את ההתייחסות לחולה הקורונה כאל אישיות עצמאית ומתמקד בנתונים שניתן "לכרות" מהטלפון הנייד שלו. היא מבטאת חוסר אמון באדם עצמו. פנייה ישירה לאדם בבקשה לקבל מידע אישי הנוגע אליו מכבדת את אישיותו ואת תחושת השליטה שלו בחייו, ולמעשה את השליטה עצמה, גם אם תחת צלה של האפשרות להיות נתון בחקירה אפידמיולוגית" (פסקה 15 לפסק דינה של השופטת ברק-ארז).

לסיום נדגיש, כי מעבר לפגיעה בכבוד האדם, השימוש במנגנון האיכוניס טומן בחובו פגיעה קשה בזכות לפרטיות של כל מי שהמנגנון מופעל כלפיו. כפי שקבע בית המשפט העליון, האיכון "מבטא אובדן מידי של שליטת האדם עצמו במידע הנוגע לחייו. הנתונים הנוגעים להימצאותו של אדם במקום מסוים בזמן מסוים עשויים להיות עניין שהוא מבקש לחסות – ממעסיק, מבני משפחה או מחברים, וזו זכותו. יהיו טעמיו לכך אשר יהיו. מבחינה זו, האיכון חושף את חייהם של הנוגעים בדבר (הן מצדו של החולה המאומת והן מצד המאוכנים). וכל זאת – באבחת חרב, ליתר דיוק באבחת איכון" (פסקה 13 לפסק דינה של השופטת ברק-ארז בבג"ץ 6732/20).

יצוין, כי עמדת הרשות נסמכת על המידע הקיים בנקודת הזמן הזו בנוגע לזן החדש. הרשות מוסיפה לעקוב מקרוב אחר כל התפתחות בנושא, ותביא את עמדתה בפני גורמי הממשלה.

¹ <https://datadashboard.health.gov.il/COVID-19/general>

נספח מש/4

צילום החלטת הממשלה מס'

736 מיום 30.11.21

עמ' 23

מזכירות הממשלה

פרוטוקול
החלטת ממשלה
(ממשלת חילופים)

יום שלישי, כ"ו בכסלו התשפ"ב - 30 בנובמבר 2021

טיוטת חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום
התפשטות זן אומיקרון omicron של נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה),
התשפ"ב-2021

.736

טיוטת חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות זן אומיקרון omicron של נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התשפ"ב-2021

(רוב קולות בעד ; 4 קולות נגד ו-1 קול נמנע)

מ ח ל י ט י ם :

א. בהתאם לסעיף 63 לתקנון לעבודת הממשלה, לאשר את טיוטת חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות זן אומיקרון omicron של נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התשפ"ב-2021, הרצ"ב.

ב. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה לפני הקריאה הראשונה של הצעת החוק.

ג. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה לפני הקריאה השנייה של הצעת החוק.

ההחלטה התקבלה בהתאם לסעיף 19(א) בתקנון לעבודת הממשלה.

טיוטת חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום
התפשטות זן אומיקרון omicron של נגיף הקורונה החדש, (הוראת שעה) התשפ"ב-
2021

פרק א': הגדרות

- הגדרות 1. בחוק זה -
- "גורם מוסמך במשרד הבריאות" – מי שהוסמך לפי סעיף 15(א);
- "גורם מוסמך בשירות" – מי שהוסמך לפי סעיף 13(ב);
- "וועדת הכנסת לענייני השירות" - כמשמעותה בסעיף 6 לחוק שירות הביטחון הכללי;
- "זן אומיקרון" – זן אומיקרון omicron (מספר B1.1.529) של נגיף הקורונה החדש Novel Coronavirus 2019-nCoV;
- "חולה" – חולה עם ממצא מעבדתי חיובי לזן אומיקרון של נגיף הקורונה החדש או מי שתוצאת הבדיקה שלו העלתה חשד שהוא חולה בזן אומיקרון בהתאם להנחיות קליניות של נציג משרד הבריאות לפי פקודת בריאות העם, 1940¹;
- "חוק שירות הביטחון הכללי" – חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002²;
- "מגע קרוב עם חולה" – מגע עם חולה העלול להביא להדבקה במחלה, בהתייחס למרחק מהחולה ולזמן החשיפה אליו, בהלימה, ככל האפשר, להנחיות הקליניות של נציג משרד הבריאות, כפי שפורטו בנוהל משרד הבריאות;
- "מחלה" – המחלה הנגרמת על-ידי זן אומיקרון;
- "מידע טכנולוגי" – נתוני זיהוי, נתוני מיקום ונתוני התקשרויות, למעט תוכן שיחה כמשמעותו בחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979³;
- "מכשיר טלפון נייד" – ציוד רדיו טלפון נייד כמשמעותו בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982⁴;
- "נוהל משרד הבריאות" – הנוהל שנקבע לפי סעיף 8;
- "נוהל השירות" – הנוהל שנקבע לפי סעיף 7;

¹ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191.

² ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

³ ס"ח התשל"ט, עמ' 118.

⁴ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

"נציג משרד הבריאות" – כל אחד מאלה :

(1) המנהל הכללי של משרד הבריאות ;

(2) ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות או סגנו ;

"נתוני התקשרויות" – מספר הטלפון של המתקשר, מספר הטלפון של יעד ההתקשרות ומועד ההתקשרות ;

"נתוני זיהוי" – שם, מספר זהות, מספר טלפון ותאריך לידה ;

"נתוני מיקום" – נתוני איכון של מכשיר טלפון נייד ;

"פרטי בקשה לקבלת סיוע" – הפרטים כמפורט להלן, לגבי חולה שהבקשה נוגעת אליו :

(1) שם החולה ;

(2) מספר הזהות של החולה ;

(3) מספר הטלפון של החולה ;

(4) המספר הסידורי של החולה ברשימת החולים שמנהל משרד הבריאות ;

(5) תאריך אבחון כחולה ;

(6) התאריך שממנו נדרשת הבדיקה שחל עד 7 ימים לפני תאריך אבחון כחולה ולפי ההנחיות המקצועיות של נציג משרד הבריאות ;

"צווי הבידוד" – שניים אלה :

(1) צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020⁵ ;

(2) צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש 2019) (בידוד בבית חולים) (הוראת שעה), התש"ף-2020⁶ ;

" השירות" – שירות הביטחון הכללי.

פרק ב': הסמכת שירות הביטחון הכללי לביצוע פעולות סיוע

⁵ ק"ית התש"ף, עמ' 516.

⁶ ק"ית התש"ף עמ' 620.

2. הכרזה על הסמכת השירות

(א) שוכנעה הממשלה כי בשל חשש להתפשטות רחבת היקף של זן אומיקרון, שעלולה להוביל להחמרה משמעותית בתחלואה ביחס לזנים מוכרים אחרים, יש צורך מיידי וממשי בהסתייעות בשירות, רשאית היא להכריז על הסמכת השירות לבצע פעולות סיוע כאמור בסעיף 5, לשם זיהוי נתוני מיקום ונתיבי תנועת חולה ואיתור מי שעלולים היו להידבק ממנו, לפי ההנחיות המקצועיות של משרד הבריאות, בתקופה של עד 7 ימים לפני תאריך אבחונו במחלה, וזיהוי האנשים שבאו במגע קרוב עמו בתקופה האמורה (בחוק זה – הכרזה).

(ב) הממשלה לא תכריז כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם כן שוכנעה כי אין חלופה מתאימה להסתייעות בשירות, בשים לב לסיכון הנשקף לציבור מהמחלה ולאחר שהונחה לפנייה חוות דעתה של הרשות להגנת הפרטיות במשרד המשפטים בעניין זה; הצעה להכרזה תובא לממשלה על ידי ראש הממשלה וראש הממשלה החלופי.

(ג) ההכרזה תעמוד בתוקפה לתקופה שתיקבע בה, בהתחשב בהתפשטות הצפויה של זן אומיקרון ושלא תעלה על 14 ימים.

(ד) ההכרזה תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד הבריאות ותיכנס לתוקף עם פרסומה ברשומות או במועד מאוחר יותר שנקבע בה ושלא יעלה על 3 ימים ממועד החלטת הממשלה בדבר ההכרזה.

3. הבאת ההכרזה לאישור ועדת החוץ והביטחון

(א) הכרזה לפי סעיף 2 תובא לאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

(ב) הוועדה רשאית לאשר את ההכרזה, לא לאשרה או לאשרה לתקופה קצרה יותר; החליטה הוועדה שלא לאשר את ההכרזה, יפקע תוקפה בתום 24 שעות ממועד מתן ההחלטה.

(ג) לא דנה הוועדה בהכרזה שהובאה לאישורה, יראו את ההכרזה כאילו אושרה; ואולם ההכרזה שתוכרז אחרי אותה הכרזה תהיה טעונה את אישור ועדת החוץ והביטחון בתוך חמישה ימים מיום פרסומה ברשומות ויחולו הוראות סעיף קטן (ב).

(ד) החלטת ועדת החוץ והביטחון תפורסם ברשומות מטעם הכנסת.

4. תוקף ההכרזה וביטולה על ידי הממשלה

(א) חדלו להתקיים הנסיבות כאמור בסעיף 2 המצדיקות את ההכרזה, תבטל הממשלה את ההכרזה.

(ב) ביטול ההכרזה ייכנס לתוקף עם ההחלטה עליו, והודעה על הביטול תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד הבריאות בהקדם האפשרי.

(א) בתקופת תוקפו של חוק זה מוסמך השירות, על פי בקשה לקבלת סיוע כאמור בסעיף 6, לבצע את הפעולות האלה (בחוק זה – פעולות סיוע) -

5. סמכויות השירות
בביצוע פעולות
הסיוע

(1) לעבד מידע טכנולוגי לגבי החולה שהבקשה נוגעת אליו, לגבי האנשים שבאו במגע קרוב עם החולה, בנוגע לתקופה של עד 7 ימים לפני תאריך אבחונו כחולה ולפי ההנחיות המקצועיות של נציג משרד הבריאות;

(2) להעביר לגורם מוסמך במשרד הבריאות את פרטי המידע כמפורט להלן, או חלק מהם, ככל שהדבר דרוש ואפשרי (בחוק זה – פרטי המידע הדרושים):

(א) לגבי החולה – נתוני מיקום בתקופה של עד 7 ימים לפני תאריך אבחונו כחולה ולפי ההנחיות המקצועיות של נציג משרד הבריאות;

(ב) לגבי אנשים שבאו במגע קרוב עם החולה – נתוני זיהוי, התאריך והשעה שבהם היו במגע קרוב אחרון עם החולה והמיקום שבו התקיים אותו מגע;

(ב) פעולות הסיוע יתבצעו על בסיס מידע טכנולוגי בלבד המוחזק בידי השירות לפי כל דין, ובכפוף להגבלות המפורטות בפרק ג'.

(ג) פעולות הסיוע יתבצעו תוך שמירה על פרטיותם וכבודם של החולה ושל האנשים שבאו במגע קרוב עם החולה.

(א) בקשה לקבלת סיוע תוגש בידי גורם מוסמך במשרד הבריאות לגורם מוסמך בשירות (בחוק זה – בקשה לקבלת סיוע).

6. בקשה לקבלת סיוע

(ב) בקשה לקבלת סיוע תכלול את כל פרטי הבקשה לקבלת סיוע לגבי החולה שהבקשה נוגעת אליו, המצויים בידי משרד הבריאות.

(ג) משרד הבריאות יודיע לחולה שהבקשה לקבלת סיוע נוגעת אליו, על כך שעקב אבחונו כחולה הועברו פרטיו לבדיקה באמצעים טכנולוגיים בשירות; הודעה כאמור תישלח בסמוך להעברת הבקשה לקבלת סיוע ותכלול גם מידע על מטרת הבדיקה ועל הדרך שבה יוכל החולה לברר פרטים נוספים בעניין זה.

- העברת פרטי המידע 7. הדרושים
- הוגשה בקשה לקבלת סיוע, יעביר גורם מוסמך בשירות לגורם מוסמך במשרד הבריאות, את פרטי המידע הדרושים לגבי החולה שהבקשה נוגעת אליו ולגבי מי שבא במגע קרוב עם החולה; גורם מוסמך בשירות לא יעביר כל מידע אחר.
8. הודעה לאדם שבא במגע קרוב עם חולה והשגה עליה
- (א) משרד הבריאות יודיע לאדם שנמצא כי היה במגע קרוב עם חולה במועד מסוים, על הממצא האמור ועל החובה החלה עליו לפי דין בשל כך; הודעה כאמור תכלול גם מידע על הדרך שבה יוכל אותו אדם לברר פרטים נוספים בעניין זה ולפנות בהשגה לפי סעיף קטן (ג), ולא תכלול פרטים מזהים לגבי החולה.
- (ב) משרד הבריאות רשאי לשלוח לאדם שנשלחה לו הודעה כאמור בסעיף קטן (א), הודעות תזכורת לגבי החובה החלה עליו לפי דין כפי שנמסר לו בהודעה.
- (ג) אדם שקיבל הודעה לפי סעיף קטן (א), רשאי לפנות לגורם מוסמך במשרד הבריאות בבקשה לבחינה חוזרת של הנתונים שעל בסיסם התקבלה ההודעה (בחוק זה – השגה).
- (ד) פנה אדם בהשגה, יתחשב גורם מוסמך במשרד הבריאות בהחלטתו בה, בין היתר, בהצהרתו של המשיג לעניין מיקומו במועד הנקוב בהודעה והיותו במגע קרוב עם חולה במועד מסוים.
- (ה) פנה אדם בהשגה, רשאי גורם מוסמך במשרד הבריאות להעביר לשירות בקשה נוספת לביצוע פעולות הסיוע לגבי החולה שאותו אדם היה במגע קרוב עמו ואת פרטי ההשגה, ככל הנדרש, והשירות יהיה רשאי לבצע פעולות סיוע לגבי אותו חולה פעם נוספת, אם הדבר נדרש.
- (ו) החלטה על דחיית ההשגה לפי סעיף זה תהיה מנומקת ותימסר לפונה בהקדם האפשרי בנסיבות העניין, ולא יאוחר מ-24 שעות ממועד הפנייה בהשגה.

9. נוהל השירות (א) נוהל השירות לעניין דרכי הפעולה של השירות במסגרת פעולות הסיוע, הוא הנוהל שאישר היועץ המשפטי לממשלה לפי חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש וקידום השימוש בטכנולוגיה אזרחית לאיתור מי שהיו במגע קרוב עם חולים (הוראת שעה), התש"ף-2020⁷ (להלן – חוק ההסמכה הקודם), בשינויים המחויבים; ראש השירות מוסמך, באישור היועץ המשפטי לממשלה, לתקן את הנוהל בהיבטים הנדרשים לצורך חוק זה; תיקונים כאמור לנוהל יובאו לידיעת ועדת הכנסת לענייני השירות.

(ב) נוהל השירות הוא חסוי וגילוי או פרסומו אסור, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 22(א) ו-(ב) לחוק שירות הביטחון הכללי.

10. נוהל משרד (א) נוהל משרד הבריאות הוא הנוהל שאישר היועץ המשפטי לממשלה לפי חוק ההסמכה הקודם, ואשר כולל את כל המפורט להלן; המנהל הכללי של משרד הבריאות מוסמך, באישור היועץ המשפטי לממשלה, לתקן את הנוהל בהיבטים הנדרשים לצורך חוק זה:

(1) הוראות לעניין הגשת בקשה לקבלת סיוע;

(2) אופן השימוש בפרטי המידע הדרושים, החזקתם, שמירתם ומחיקתם;

(3) ההנחיות הקליניות של נציג משרד הבריאות לעניין מגע קרוב עם חולה כפי שהן בתוקף מזמן לזמן;

(4) הוראות לעניין טיפול בהשגות לפי סעיף 8(ג);

(5) הוראות לעניין החרגת העברתם של פרטי בקשה לקבלת סיוע של חולה שהוא עיתונאי.

(ב) נוהל משרד הבריאות או כל תיקון בו יפורסם בהקדם האפשרי באתר האינטרנט של משרד הבריאות.

11. סייגים בהפעלת סמכות השירות (א) בהפעלת סמכויות השירות לפי חוק זה, לא יעמוד השירות בקשר כלשהו עם חולה או עם אנשים שבאו במגע קרוב עם חולה.

(ב) השירות לא יעסוק בפעילות פיקוח ואכיפה על הפרת חובת בידוד לפי צווי הבידוד, ולא יסייע לפעילות כאמור.

פרק ג': שמירת מידע, שימוש בו, העברתו ומחיקתו

⁷ ק"ת התש"ף, עמ' 166.

12. שמירת מידע בשירות ומחיקתו (א) השירות ישמור את פרטי הבקשה לקבלת סיוע ואת פרטי המידע הדרושים, במחשבי השירות בלבד, ובנפרד מכל מידע אחר המוחזק בידי השירות לפי כל דין.
- (ב) מידע כאמור בסעיף קטן (א) יישמר לתקופה של 14 ימים מיום העברת פרטי המידע הדרושים לגורם מוסמך במשרד הבריאות לפי סעיף 5 או עד תום תקופת תוקפו של חוק זה, לפי המוקדם, ובתום התקופה – יימחק; כל מידע אחר שנוצר בעת עיבוד המידע הטכנולוגי כאמור בסעיף 5(א)(1) – יימחק מיד.
13. הגבלות לעניין שימוש במידע בשירות, והסמכת בעלי תפקידים (א) השירות יעשה שימוש בפרטי בקשה לקבלת סיוע ובפרטי המידע הדרושים לצורך ביצוע פעולות הסיוע בלבד.
- (ב) ראש השירות או מי שהוא הסמיך לכך יסמיך בעלי תפקידים בשירות לצורך ביצוע פעולות סיוע, והם בלבד יהיו רשאים לבצע את פעולות הסיוע ויהיו מורשי גישה לפרטי בקשות לקבלת סיוע ולפרטי המידע הדרושים.
- (ג) בעל תפקיד יוסמך לפי סעיף קטן (ב) לאחר שחתם על טופס התחייבות לשמירה על סודיות שבו הובהרה לו המשמעות הפלילית של שימוש במידע בניגוד לחוק זה.
- (ד) מידע לגבי פעולות שביצעו גורמים מוסמכים בשירות לפי חוק זה יתועד באופן ממוחשב בשירות.
14. שמירת מידע במשרד הבריאות ומחיקתו (א) פרטי המידע הדרושים יישמרו במשרד הבריאות בדרך שתבטיח את אבטחת המידע, את סודיותו ואת חיסיון נתוני הזיהוי של החולים או של האנשים שבאו במגע קרוב עם חולה.
- (ב) בתום תקופת תוקפו של חוק זה ימחק משרד הבריאות את פרטי המידע הדרושים שהועברו אליו על פי בקשות לקבלת סיוע.
- (ג) נציג משרד הבריאות יוודא את ביצוע מחיקת פרטי המידע כאמור בסעיף זה.
15. הגבלות לעניין גישה למידע במשרד הבריאות ועיון בו, והסמכת בעלי תפקידים (א) המנהל הכללי של משרד הבריאות יסמיך בעלי תפקידים במשרד הבריאות לעיין בפרטי המידע הדרושים, כולם או חלקם, בהתאם לנדרש לשם מילוי תפקידיהם לפי חוק זה, כמפורט להלן:

(1) טיפול בבקשות לקבלת סיוע;

- (2) קבלת פרטי המידע הדרושים ;
- (3) ביצוע הפעולות הדרושות לשם משלוח הודעות לחולים לפי סעיף 6(ג) או משלוח הודעות לאנשים שבאו במגע קרוב עם חולים לפי סעיף 8(א) או (ב) ;
- (4) טיפול בהשגות לפי סעיף 8(ג) ;
- (5) אבטחת המידע כאמור בסעיף 14(א) ;
- (6) בקרה, פיקוח או דיווח על ביצוע הוראות חוק זה.
- (ב) בעל תפקיד יוסמך לפי סעיף (א) לאחר שחתם על טופס התחייבות לשמירה על סודיות שבו הובהרה לו המשמעות הפלילית של שימוש במידע בניגוד להוראות חוק זה.
- (ג) לנציג משרד הבריאות ולגורמים המוסמכים במשרד הבריאות, ולהם בלבד תהיה גישה לפרטי המידע הדרושים.
16. הגבלות לעניין העברת מידע מהשירות וממשרד הבריאות
- (א) השירות לא יעביר כל מידע שהתקבל לפי חוק זה, למעט העברת פרטי המידע הדרושים למשרד הבריאות לפי סעיף 5.
- (ב) גורם מוסמך במשרד הבריאות לא יעביר מידע שקיבל מהשירות לפי חוק זה, למעט העברת מידע לפי כל דין על כך שאדם נכלל ברשימת החייבים בבידוד כאמור בסעיף 17(ג).
17. סודיות, הגבלת שימוש וחיסיון
- (א) אדם שהגיע אליו מידע לפי חוק זה, למעט מידע על כך שאדם נכלל ברשימת החייבים בבידוד, ישמרנו בסוד, לא יגלה אותו ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לצורך ביצוע הוראות חוק זה.
- (ב) מידע כאמור בסעיף קטן (א) יהיה חסוי בפני כל אדם, לא ייעשה בו שימוש לצורך הליך משפטי, לרבות חקירה על פי דין, ולא יתקבל כראיה במשפט.
- (ג) בסעיף זה, "רשימת החייבים בבידוד" – רשימה שמנהל משרד הבריאות, הכוללת את פרטיהם של אנשים החבים בבידוד מכוח צווי הבידוד.
- פרק ד': דיווחים**
18. דיווח לכנסת וליועץ המשפטי לממשלה
- (א) ראש השירות ידווח בכתב ליועץ המשפטי לממשלה ולוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לשבוע, על כל אלה :

- (1) מספר החולים שלגביהם התבקש השירות לעבד מידע טכנולוגי על פי בקשה לקבלת סיוע;
- (2) מספר האנשים שאת פרטי המידע הדרושים לגביהם העביר השירות למשרד הבריאות בשל הימצאם במגע קרוב עם חולה, על פי בקשה לקבלת סיוע;
- (3) אירועים מיוחדים ותקלות בהפעלת סמכויות השירות לפי חוק זה, ודרך הטיפול בהם; היה המידע כאמור מסווג – יועבר הדיווח לוועדת הכנסת לענייני השירות;
- (4) מצב מחיקת המידע לפי סעיף 12(ב).
- (ב) נציג משרד הבריאות או מי מטעמו ידווח בכתב ליועץ המשפטי לממשלה ולוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לשבוע, על כל אלה:
- (1) מספר החולים שלגביהם התבקש השירות לעבד מידע טכנולוגי על פי בקשה לקבלת סיוע;
- (2) מספר האנשים שלהם הודיע משרד הבריאות כי היו במגע קרוב עם חולה לפי סעיף 8;
- (3) מספר האנשים שנמצא כי היו במגע קרוב עם חולה, ומתוכם –
- (א) מספר האנשים שנמצא כי היו במגע קרוב עם חולה על בסיס פעולות הסיוע בלבד;
- (ב) מספר האנשים שנמצא כי היו במגע קרוב עם חולה הן על בסיס פעולות הסיוע והן על בסיס חקירה אפידמיולוגית;
- (ג) מספר האנשים שנמצא כי היו במגע קרוב עם חולה על בסיס חקירה אפידמיולוגית בלבד;
- (ד) מספר האנשים שנמצא כי היו במגע קרוב עם חולה על בסיס מידע שהגיע ממקור אחר;
- (4) מספר החולים החדשים שאובחנו בתקופת הדיווח וכן מספר החולים מתוכם –
- (א) שאותרו על בסיס פעולות הסיוע בלבד;
- (ב) שאותרו הן על בסיס פעולות הסיוע והן על בסיס חקירה אפידמיולוגית;

- (ג) שאותרו על בסיס חקירה אפיידמיולוגית בלבד ;
- (ד) שאובחנו כחולים ולא אותרו על בסיס פעולות סיוע או חקירה אפיידמיולוגית ;
- (5) הפעולות שביצע משרד הבריאות בהתבסס על פרטי המידע הדרושים שהועברו אליו מהשירות ;
- (6) אירועים מיוחדים ותקלות בפעולות משרד הבריאות לפי חוק זה, ודרך הטיפול בהם ;
- (7) מספר ההשגות שהוגשו למשרד הבריאות לפי סעיף 8(ג), אופן הטיפול בהשגות כאמור, וכן מספר ההשגות שלאחר בחינה חוזרת של הנתונים נמצא כי מידע שנכלל בבקשה לקבלת סיוע היה שגוי או לא מדויק.
- (ג) נציג משרד הבריאות ידווח בכתב לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת וליועץ המשפטי לממשלה על מצב מחיקת המידע לפי סעיף 14(ב), בתוך שבוע מהמועד שנקבע באותו סעיף.

פרק ה': הוראות שונות

19.	עונשין	אדם שגילה מידע שהגיע אליו לפי חוק זה, או עשה בו שימוש, בניגוד לסעיף 17(א), דינו – מאסר שלוש שנים.
20.	תחולת הוראות חוק שירות הביטחון הכללי ושמירת סמכויות	(א) במילוי הוראות חוק זה יחולו על השירות ועל עובדיו הוראות חוק שירות הביטחון הכללי.
		(ב) אין בחוק זה כדי לגרוע מאחריותו או מסמכותו של כל גוף אחר לפי כל דין.
21.	ביצוע ותקנות	ראש הממשלה ממונה על ביצוע חוק זה.
22.	הוראות מעבר	ביום תחילתו של חוק זה יראו כאילו ניתנה הכרזה לפי סעיף 2 שתוקפה 14 ימים.
23.	תוקף	חוק זה יעמוד בתוקפו עד יום כ"ז באדר א' התשפ"ב (28 בפברואר 2022).

דברי הסבר

לאור החשש מהתפשטות וריאנט האומיקרון, בחן משרד הבריאות את הצורך להסתייע בשירות הביטחון הכללי (להלן – שב"כ) במסגרת המאמץ הלאומי לצמצום התפשטות הווריאנט, וזאת באמצעות זיהוי נתוני המיקום ונתיב תנועתו של החולה, וזיהוי אנשים שבאו עמו במגע קרוב. ברקע הדברים, כמפורט בחוות דעת משרד הבריאות מיום כ"ג בכסלו התשפ"ב (27 בנובמבר 2021) (להלן – חוות הדעת) "... בשל הזמן הקצר שחלף מאז זיהוי וריאנט זה, טרם התבררו השפעות אפידמיולוגיות וקליניות שלו, אך קיימים סימנים מדאיגים, ובכללם קצב התפשטותו הגבוה בדרום אפריקה, כולל דחיקה מהירה של זן הדלתא... כולל הכפלה בשיעור התמותה המדווח בשבוע האחרון...". לאור זאת, צוין בחוות הדעת כי "מאפייני השינויים הגנטיים של וריאנט זה מצביעים על כך שמדובר בזן חדש, ולכן, נקיטת צעדים מהירים לצמצום הסיכון לכניסתו ולמניעת התפשטותו היא קריטית ויכולה לשנות את תמונת המצב האפידמיולוגית במדינת ישראל, לאורך זמן."

חוות הדעת מוסיפה ומתייחסת לחשיבות הזיהוי והאיתור של מגעים במקרה של וריאנט מסוכן, תוך התייחסות למגרעות שקיימות בחקירות אפידמיולוגיות שאינן מאפשרות להגיע לאיתור כלל המאומתים. בשים לב לאמור, נרשם בחוות הדעת כך: "צרכים אלה מתחדדים כאשר מדובר בחשד לקיום וריאנט מסוכן של הנגיף, כך שיש משמעות קריטית לאיתור כלל המגעים, תוך פרק זמן מינימלי אפשרי, על מנת לצמצם את הסיכון להתפשטות התחלואה באוכלוסייה."

חוק זה מוצע בהמשך לדיון שהתקיים בנושא ביום כ"ג בכסלו התשפ"ב (27 בנובמבר 2021) בוועדת השרים לעניין התמודדות עם משבר הקורונה והשלכותיו, ובהמשך להתקנת תקנות שעת חירום (הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות זן אומיקרון omicron של נגיף הקורונה החדש), התשפ"ב-2021, שפורסמו ביום כ"ד בכסלו התשפ"ב (28 בנובמבר 2021).

ההסתייעות בשב"כ נעשתה בעבר מכוח חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש וקידום השימוש בטכנולוגיה אזרחית לאיתור מי שהיו במגע קרוב עם חולים (הוראת שעה), התש"ף-2020, אשר נקבע כהוראת שעה ופקע, לנוכח פיזור הכנסת ה-23 ביום כ"ו בתמוז התשפ"א (6 ביולי 2021) (להלן – חוק ההסמכה הקודם).

ככלל, מתווה ההסתייעות המוצע בחוק זה דומה בעיקרו לזה שנקבע בחוק ההסמכה הקודם. בין השאר, בסעיף 2 לחוק מוצע לקבוע כי לצורך סיוע מידי וממשי למשרד הבריאות בחקירה אפידמיולוגית לצמצום ומניעת התפשטות רחבה של זן אומיקרון, הממשלה רשאית להכריז על הסמכת השב"כ לבצע פעולות סיוע לשם זיהוי נתוני מיקום ונתיבי תנועת החולה ואיתור מי שעלולים היו להידבק ממנו, לפי ההנחיות המקצועיות של נציג משרד הבריאות, בתקופה של עד 7 ימים לפני תאריך אבחונם במחלה וזיהוי האנשים שבו במגע קרוב עם החולה.

כתנאי להכרזה כאמור, על הממשלה להשתכנע כי אין חלופה מתאימה ולאחר שהונחה בפניה חוות דעת של הרשות להגנת הפרטיות במשרד המשפטים.

בסעיפים 9 ו-10 מוצע לקבוע כי נהלי השב"כ ומשרד הבריאות, לעניין חוק זה, יהיו הנהלים שאישר היועץ המשפטי לממשלה לפי חוק ההסמכה הקודם. כן מוסמכים, ראש השב"כ והמנהל הכללי של משרד הבריאות, לפי העניין, באישור היועץ המשפטי לממשלה, לתקן את הנהלים בהיבטים הנדרשים לצורך חוק זה.

בסעיף 11 מוצע, כי בהפעלת סמכויות השב"כ לפי החוק, לא יעמוד שב"כ בקשר כלשהו עם חולה או עם אנשים שבאו במגע קרוב עם חולה.

כמו כן כולל החוק המוצע הגבלה לעניין שימוש במידע בשב"כ והסמכת בעלי תפקידים; הוראות לעניין שמירת המידע במשרד הבריאות ומחיקתו; הגבלות לעניין העברת מידע משב"כ ומשרד הבריאות ומנגנון דיווח לכנסת וליועץ המשפטי לממשלה.

יודגש, כי ההסתייעות לפי החוק מוגבלת לצורך צמצום התפשטות זן אומיקרון בלבד.

נספח מש/5

**צילום מכתב התשובה אל
העותרות מיום 30.11.21**

עמ' 38

מדינת ישראל משרד המשפטים

ייעוץ וחקיקה

המחלקה למשפט ציבורי-מינהלי

ירושלים: כ"ו בכסלו התשפ"ב
30 בנובמבר 2021
תיקנו: 803-04-2021-001809
סימוכין: 803-99-2021-078312

לכבוד

עו"ד גיל גן-מור

עו"ד נעמה מטרסו, מנכ"לית

האגודה לזכויות האזרח בישראל

פרטיות ישראל (ע"ר)

[באמצעות דוא"ל: mail@acri.org.il](mailto:mail@acri.org.il)

[באמצעות דוא"ל: mail@privacyisrael.org.il](mailto:mail@privacyisrael.org.il)

שלום רב,

הנדון: הסמכת שב"כ לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות זן אומיקרון של נגיף הקורונה

סמך: פניותיכם אל היועץ המשפטי לממשלה מיום 28.11.2021

פניותיכם שבסמך בנושא שבנדון הועברו לטיפולנו אתמול, 29.11.2021, בסמוך לאחר שעודכנו כי הוגשה על-ידיכם במשותף, ויחד עם גורמים נוספים, עתירה לבית המשפט העליון התוקפת את תקנות שעת החירום אשר הותקנו על-ידי הממשלה בעניין זה ביום 28.11.2021 (בג"ץ 8196/21). בהתאם להחלטת בית המשפט בעניין מאתמול, על גורמי הממשלה הנוגעים בדבר להגיש את תגובתם לעתירה עד היום, 30.11.2021, בשעה 15:00.

בנסיבות אלו, וכמקובל, עמדת הממשלה בסוגיות השונות שהועלו בפניותיכם תימסר במסגרת ההליך השיפוטי התלוי ועומד.

בברכה,

נטע קניגשטיין, עו"ד

העתקים:

לשכת היועץ המשפטי לממשלה

עו"ד גיל לימון, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-מינהלי)

עו"ד רז נזרי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי)

עו"ד ענר הלמן, מנהל מחלקת בג"צים, פרקליטות המדינה

עו"ד שלומית ברנע-פרגו, היועצת המשפטית למשרד ראש הממשלה

עו"ד דנה נויפלד, היועצת המשפטית למשרד הבריאות (בפועל)

עו"ד רפי ס', היועץ המשפטי לשירות הביטחון הכללי

עו"ד ענת אסיף, ראש אשכול ביטחון, כאן